

Bibliografia

Dokumenty

Wypowiedzi papieskie

1. Pius IX

Encyklika *Quanta cura* z 8 XII 1864 r. i dołączony do niej *Syllabus errorum*, [w:] *Päpstliche Verlautbarungen zu Staat und Gesellschaft, Originaldokumente mit deutscher Übersetzung*, hrsg. und eingeleitet von H. Schnatz, Darmstadt 1973.

2. Leon XIII

Encyklika *Inscrutabili Dei consilio* z 21 kwietnia 1878 r. o postaciach zła w społeczeństwie oraz misji Kościoła i papieżstwa, por. http://www.vatican.va/holy_father/leo_xiii/encyclicals/documents/hf_l-xiii_enc_21041878_inscrutabili-dei-consilio_en.html.

Encyklika *Quod Apostolici muneris* z 28 grudnia 1878 r. o sekcie socjalistów, komunistów i nihilistów, Warszawa 2002.

Aeterni patris, Die Kirche und die Wissenschaft z 4 sierpnia 1879 r., [w:] *Lumen de Caelo. Erweiterte Ausgabe des „Leo XIII. der Lehrer der Welt“. Praktische Ausgabe der wichtigsten Rundschreiben Leo XIII. und Pius XI. In deutscher Sprache mit Übersicht und Sachregister*, hrsg. von C. Ullrich, Päpstlicher Hausprälat, Ratibor 1931.

Encyklika *Arcanum divinae sapientiae* z 10 lutego 1880 r. o sakramencie małżeństwa, Warszawa 2002.

Encyklika *Diuturnum illud* z 29 czerwca 1881 r. o pochodzeniu władzy państwowej, http://www.nonpossumus.pl/encykliki/Leon_XIII/diuturnum_illud/di.php.

Encyklika *Etsi nos* z 15 lutego 1882 r. – o położeniu Kościoła we Włoszech, por. http://www.nonpossumus.pl/encykliki/Leon_XIII/etsi_nos/en.php.

Encyklika *Cum multa* z 8 grudnia 1882 r. o duchowej łączności i uległości wiernych wobec pasterzy, por. http://www.vatican.va/holy_father/leo_xiii/encyclicals/documents/hf_l-xiii_enc_08121882_cum-multa_en.html.

Encyklika *Nobilissima gallorum gens* z 8 lutego 1884 r. o kwestii religijnej we Francji por. http://www.vatican.va/holy_father/leo_xiii/encyclicals/documents/hf_l-xiii_enc_08021884_nobilissima-gallorum-gens_en.html.

Encyklika *Immortale Dei* z 1 listopada 1885 r. o chrześcijańskim ustroju państw, Kraków 1886.

- Encyklika *Quod auctoritate Apostolica* z 22 grudnia 1885 r. o Nadzwyczajnym Jubileuszu, b.m. i r.w., Ossolineum, sygn. 82679.
- Encyklika *In plurimis* z 5 maja 1888 r. o niewolnictwie, por. http://www.vatican.va/holy_father/leo_xiii/encyclicals/documents/hf_l-xiii_enc_05051888_in-plurimis_en.html.
- Encyklika *Libertas praestantissimum* z 20 czerwca 1888 r. o wolności, [w:] *Lumen de Caelo. Erweiterte Ausgabe des „Leo XIII. der Lehrer der Welt”. Praktische Ausgabe der wichtigsten Rundschreiben Leo XIII. und Pius XI. In deutscher Sprache mit Übersicht und Sachregister*, hrsg. von C. Ulitzka, Päpstlicher Hausprälat, Ratibor 1931.
- Encyklika *Sapientiae christianae* z 10 stycznia 1890 r. o obowiązkach chrześcijanina jako obywatela państwa, b.r. i m.w. Ossolineum, sygn. 99397.
- Encyklika *Dall’ alto* z 15 października 1890 r. o wojnie wydanej Kościołowi, Warszawa 2002.
- Encyklika *Catholicae ecclesiae* z 20 listopada 1890 r. o ofercie na rzecz wykupywania niewolników i na rzecz misjonarzy w Afryce. Źródło: ASS 23 (1890–1891) 257–260, [w:] *Breviarium missionum*, t. 1, ATK, Warszawa 1979, s. 172–177.
- Rerum novarum*, Jego Świątobliwości Leona, z opatrności Bożej papieża XIII, encyklika o robotnikach z 15 maja 1891 r. Osobne odbicie z „Notyfikacy” Kurii Książęco-Biskupiej w Krakowie, Nr VII i VIII z r. 1891, Kraków 1891.
- Encyklika *Au milieu des sollicitudes* z 16 lutego 1892 r. o Kościele i państwie we Francji, por. <http://www.papalencyclicals.net/Leo13/113cst.html>.
- Encyklika *Testem benevolentiae* z 22 stycznia 1899 r. o tzw. amerykańskim, Warszawa 2003.
- Encyklika *Graves de communi* z 18 stycznia 1901 r. o demokracji chrześcijańskiej, Lwów 1901.
- Annum ingressi sumus*, Testament Leona XIII z 19 marca 1902 r., [w:] *Lumen de Caelo. Erweiterte Ausgabe des „Leo XIII. der Lehrer der Welt”. Praktische Ausgabe der wichtigsten Rundschreiben Leo XIII. und Pius XI. In deutscher Sprache mit Übersicht und Sachregister*, hrsg. von C. Ulitzka, Päpstlicher Hausprälat, Ratibor 1931.
- Encyklika *Dum multa* z 24 grudnia 1902 r. o ustawodawstwie małżeńskim, skierowana do arcybiskupa Quito i wszystkich biskupów Ekwadoru, por. http://www.vatican.va/holy_father/leo_xiii/encyclicals/documents/hf_l-xiii_enc_24121902_dum-multa_en.html.

3. Pius XI

- Encyklika *Ubi arcano Dei consilio* z 23 grudnia 1922 r. o pokoju Chrystusowym w królestwie Chrystusa, por. http://www.vatican.va/holy_father/pius_xi/encyclicals/documents/hf_p-xi_enc_23121922_ubi-arcano-dei-consilio_en.html.
- Encyklika *Studiorum ducem* z 29 czerwca 1923 r., wydana z okazji 600-lecia kanonizacji Tomasza z Akwinu, tłum. J. Woroniecki, Warszawa 1935.
- Encyklika *Quas primas* z 11 grudnia XII 1925 r. o ustanowieniu święta Chrystusa Króla, por. http://www.vatican.va/holy_father/pius_xi/encyclicals/documents/hf_p-xi_enc_11121925_quas-primas_en.html.

List *Quae nobis* z 13 listopada 1928 r. o podstawach i zasadach Akcji Katolickiej, por. http://www.nonpossumus.pl/encykliki/Pius_XI/quae_nobis/.
 Encyklika *Divini illius magistri* z 31 grudnia 1929 r. o chrześcijańskim wychowaniu młodzieży, Warszawa 1999.
 Encyklika *Casti connubi* z 31 grudnia 1930 r. o małżeństwie chrześcijańskim, Warszawa 1998.
 Encyklika *Quadragesimo anno* z 15 maja 1931 r. o chrześcijańskim ustroju społecznym, Warszawa 2002.
 Encyklika *Mit brennender Sorge* z 14 marca 1937 r. o położeniu Kościoła w III Rzeszy, Warszawa 2002.
 Encyklika *Divini redemptoris* z 19 marca 1937 r. o bezbożnym komunizmie, Warszawa 1937.
 Encyklika *Nos es muy conocida* z 28 marca 1937 r. o sytuacji w Meksyku, por. http://www.nonpossumus.pl/encykliki/Pius_XI/nos_es_muy_conocida/nemc.php.

4. Pius XII

Orędzie radiowe o pokoju z 9 kwietnia 1939 r., por. http://www.vatican.va/holy_father/pius_xii/homilies/documents/hf_p-xii_hom_19390409_pasqua_it.html.
 Encyklika *Summi pontificatus* z 20 października 1939 r. otwierająca pontyfikat, Warszawa 1998.
 Encyklika *Sertium laetitiae* z 1 listopada 1939 r. w sto pięćdziesiątą rocznicę ustanowienia hierarchii katolickiej w Stanach Zjednoczonych, por. http://www.kns.gower.pl/pius_xii/pius_xii.html.
La solennita della pentecoste orędzie radiowe ogłoszone 1 czerwca 1941 r. dla uczczenia pięćdziesiątej rocznicy *Rerum novarum*, por. http://www.kns.gower.pl/pius_xii/pius_xii.html.
Nella' alba e nella luce orędzie radiowe ogłoszone w Wigilię Bożego Narodzenia 1941 r., por. http://www.kns.gower.pl/pius_xii/pius_xii.html.
Con sempre nova freschezza – Krucjata Społeczna orędzie na Boże Narodzenie z 24 grudnia 1942 r., por. http://www.vatican.va/holy_father/pius_xii/speeches/documents/hf_p-xii_spe_19421224_radiomessage-christmas_it.html.
Oggi, al compiersi – orędzie radiowe ogłoszone 1 września 1944 r., por. http://www.vatican.va/holy_father/pius_xii/speeches/1944/documents/hf_p-xii_spe_19440901_al-compiersi_it.html.
Nell' accogliere – przemówienie papieża do kolegium kardynałów z 2 czerwca 1945 r., por. http://www.vatican.va/holy_father/pius_xii/speeches/1945/documents/hf_p-xii_spe_19450602_accogliere_it.html.
 Encyklika *Optatissima pax* – encyklika o upragnionym pokoju z 18 grudnia 1947 r., por. http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/pius_xii/encykliki/optatissima_pax_18121947.html.
 Encyklika *Humani generis* z 12 sierpnia 1950 r. – *O pewnych fałszywych poglądach zagrażających samym podstawom nauki katolickiej*, Warszawa 1999.
 Wypowiedź do Stowarzyszenia Prawników Włoskich, [w:] A. Passerin d'Entrèves, *Natural Law: An Introduction to Legal Philosophy*, Transaction Publishers, New Brunswick–London 1994.

5. Jan XXIII

Encyklika *Grata recordatio* z 26 września 1959 r. o modlitwie różańcowej w intencji Kościoła, misji oraz problemach międzynarodowych i społecznych, por. http://www.non-possumus.pl/encykliki/Jan_XXIII/grata_recordatio/gr.php.

Orędzie wigilijne z 23 grudnia 1959 r., por. http://www.aydam.org/staryserwis/jan_xxiii_19.htm.

Encyklika *Mater et magistra* z 15 maja 1961 r. o współczesnych przemianach społecznych w świetle nauki chrześcijańskiej, Wrocław 1997.

Encyklika *Pacem in terris* z 11 kwietnia 1963 r. o pokoju między wszystkimi narodami opartym na prawdzie, sprawiedliwości, miłości i wolności, Wrocław 1997.

6. Paweł VI

Encyklika *Ecclesiam suam* z 6 sierpnia 1964 r. o drogach, którymi Kościół katolicki powinien kroczyć w dobie obecnej przy pełnieniu swojej misji, por. http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/pawel_vi/encykliki/ecclesiam_suam_06081964.html.

Encyklika *Mense maio* z 29 kwietnia 1965 r. w sprawie modłów do matki Bożej w miesiącu maju, por. http://www.kns.gower.pl/pawel_vi/mense.htm.

Encyklika *Populorum progressio* z 26 marca 1967 r. o popieraniu rozwoju ludów, Wrocław 1999.

Encyklika *Humanae vitae* – o zasadach moralnych w dziedzinie przekazywania życia ludzkiego z 25 lipca 1968 r., Wrocław 1997.

Octogesima adveniens – List Apostolski Pawła VI do kardynała Maurice'a Roya, przewodniczącego Rady do spraw Świeckich i Papieskiej Komisji „Iustitia et Pax” z 14 maja 1971 r. z okazji 80. rocznicy ogłoszenia encykliki *Rerum novarum*, [w:] *Dokumenty nauki społecznej Kościoła*, cz. 2, red. nauk. M. Radwan, Rzym–Lublin 1996.

7. Jan Paweł II

Encyklika *Redemptor hominis* z 4 marca 1979 r. – Odkupiciel człowieka, [w:] *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2003.

Encyklika *Dives in misericordia* z 30 listopada 1980 r. o Bożym miłosierdziu, [w:] *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2003.

Encyklika *Laborem exercens* z 14 września 1981 r. o pracy ludzkiej, [w:] *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2003.

Encyklika *Slavorum apostoli* z 2 czerwca 1985 r. – apostołowie Słowian, [w:] *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2003.

Encyklika *Dominum et vivificantem* z 18 maja 1986 r. o Duchu Świętym w życiu Kościoła i świata, [w:] *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2003.

Encyklika *Redemptoris mater* z 25 marca 1987 r. o błogosławionej Maryi Dziewicy w życiu pielgrzymującego Kościoła.

Encyklika *Sollicitudo rei socialis* z 30 grudnia 1987 r. z okazji dwudziestej rocznicy ogłoszenia *Populorum progressio*, [w:] *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2003.

Encyklika *Redemptoris missio* z 7 grudnia 1990 r. o stałej aktualności posłannictwa misyjnego, [w:] *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2003.

Encyklika *Centesimus annus* z 1 maja 1991 r. w setną rocznicę encykliki *Rerum novarum*, [w:] *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2003.

Encyklika *Veritatis splendor* z 6 sierpnia 1993 r. o niektórych podstawowych problemach nauczania moralnego Kościoła, [w:] *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2003.

Encyklika *Evangelium vitae* z 25 marca 1995 r. o wartości i nienaruszalności życia ludzkiego, [w:] *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2003.

Encyklika *Ut unum sint* z 25 maja 1995 r. o działalności ekumenicznej, [w:] *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2003.

Encyklika *Fides et ratio* z 18 września 1998 r. o relacjach między wiarą a rozumem, [w:] *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2003.

Encyklika *Ecclesia de eucharistia* z 17 kwietnia 2003 r. o eucharystii w życiu Kościoła, [w:] *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2003.

Familiaris consortio z 22 listopada 1981 r. – adhortacja apostolska o zadaniach rodziny chrześcijańskiej w świecie współczesnym, http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/adhortacje/familiaris.html.

Mulieris dignitatem, list do kobiet z okazji Roku Maryjnego o godności kobiety, z 15 sierpnia 1988 r.

Poszanowanie sumienia każdego człowieka warunkiem pokoju. Orędzie Jego Świątobliwości Jana Pawła II na Światowy Dzień Pokoju, 1 stycznia 1991, <http://www.kns.gower.pl/pokoj/pokoj1991.htm>.

Dokumenty soborowe, synodalne i inne

Dokumenty Soborów Powszechnych. Tekst grecki, łaciński, polski, t. I, Nicea I, Konstantynopol I, Efez, Chalcedon, Konstantynopol II, Konstantynopol III, Nicea II. (325–787), układ i oprac. ks. A. Baron, ks. H. Pietras SJ, Kraków 2003.

Gaudium et spes, Konstytucja Duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym, [w:] *Sobór Watykański II. Konstytucje. Dekrety. Deklaracje. Tekst polski*, Kraków 1967.

Lumen gentium, Konstytucja Dogmatyczna o Kościele z 21 listopada 1964 r., [w:] *Sobór Watykański II. Konstytucje. Dekrety. Deklaracje. Tekst polski*, Kraków 1967.

Christus dominus, dekret o pasterskich zadaniach biskupów, [w:] *Sobór Watykański II. Konstytucje. Dekrety. Deklaracje. Tekst polski*, Kraków 1967.

Dignitatis humanae, deklaracja o wolności religijnej z 7 grudnia 1965 r., [w:] *Sobór Watykański II. Konstytucje. Dekrety. Deklaracje. Tekst polski*, Kraków 1967.

Nostra aetate, deklaracja o stosunku Kościoła do religii niechrześcijańskich, [w:] *Sobór Watykański II. Konstytucje. Dekrety. Deklaracje. Tekst polski*, Poznań 1967.

Dokument Synodu Biskupów *De iustitia in mundo* – o sprawiedliwości w świecie z 1971 r., por. http://arc.ekai.pl/bib.php/dokumenty/de_iustitia/de_iustitia.html.

Persona humana, dokument Kongregacji Nauki Wiary z 19 grudnia 1975.

Godność i prawa osoby ludzkiej, dokument Międzynarodowej Komisji Teologicznej z 1983 r.

Instrukcja o szacunku dla rodzącego się życia ludzkiego i o godności jego przekazywania – Donum vitae z 23 lutego 1987 r. – Kongregacja Nauki Wiary,
Wskazania dotyczące studiów i nauczania doktryny społecznej Kościoła w ramach formacji kapłańskiej, Kongregacja do spraw Wychowania Katolickiego, „L'Osservatore Romano” (ed. Polska) 1989, nr 7 (114).

Literatura

- Adams N., *Habermas and Theology*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2006.
- Aertsen J., Speer A. (Hrsg.), *Individuum und Individualität im Mittelalter*, Miscellanea Mediaevalia 24, Berlin 1996.
- Affeldt W., *Die weltliche Gewalt in der Paulus-exegese: Röm. 13, 1-7 in den Römerbriefkommentaren der lateinischen Kirche bis zum Ende des 13. Jahrhunderts*, Göttingen 1969.
- Ahmann M., *Was bleibt vom menschlichen Leben unantastbar?: Kritische Analyse der Rezeption des praktisch-ethischen Entwurfs von Peter Singer aus praktisch-theologischer Perspektive*, Berlin–Hamburg–Münster 2001.
- Alberi G., Komonchak J.A., O'Connell M.J. (eds.), *History of Vatican II. Vol. V. The Council and the Transition. The Fourth Period and the End of the Council September 1965 – December 1965*, Peeters Publishers, Leuven 2006.
- Allen P.R.S.M., *Person and complementarity in Fides et ratio*, [w:] *The Two Wings of Catholic Thought: Essays on Fides et ratio*, D. Ruel Foster, J.W. Koterski (eds.), Catholic University of America Press, Washington D.C. 2003.
- Altermatt U., *Katolicyzm a nowoczesny świat*, Znak, Kraków 1995.
- Alvare H.M., *A response to Leslie Griffin*, [w:] *Choosing Life: a Dialogue on Evangelium vitae*, K.W. Wildes, A.C. Mitchel (eds.), Georgetown University Press, Washington D.C. 1997.
- Anderson B.C., *Raymond Aron: The Recovery of the Political*, Rowman & Littlefield Publisher, Lanham, Maryland 1997.
- Antognazza M.R., *Leibniz e il concetto di persona nelle polemiche trinitarie inglesi*, [w:] *L'idea di persona*, V. Melchiorre (ed.), Milano 1996.
- Applebaum H.A., *The Concept of Work: Ancient, Medieval, and Modern*, NY State Univ. of New York Press, Albany 1992.
- Arystoteles, *Etyka nikomachejska*, 1094 b, [w:] *idem, Dzieła wszystkie*, t. 5, *Etyka nikomachejska. Etyka Wielka. Etyka Eudemejska. O cnotach i wadach*, Warszawa 1996.
- Arystoteles, *O duszy*, [w:] *idem, Dzieła wszystkie*, t. 3, *O duszy. Krótkie rozprawy psychologiczno-biologiczne. Zoologia. O częściach zwierząt*, Warszawa 2003.
- Arystoteles, *Polityka*, [w:] *idem, Dzieła wszystkie*, t. 6, Warszawa 2001.
- Aubert R. et al., *Historia Kościoła. 1848 do czasów współczesnych*, PAX, t. 5, Warszawa 1985.
- Augustine Through the Ages: An Encyclopedia*, A. Fitzgerald et al. (eds.), W.B. Eerdmans Publishing, Grand Rapids Michigan, Cambridge 1999.
- Augustyn św., *De doctrina christiana. O nauce chrześcijańskiej*, I. XXX. 34–25, PAX, Warszawa 1989.
- Augustyn św., *Państwo Boże*, Antyk, Kęty 1998.
- Augustyn św., *Wyznania*, Warszawa 2007.

- Ausborn-Brinker S., *Person und Personalität: Versuch einer Begriffsklärung*, Mohr Siebeck, Tübingen 1999.
- Avis P.D.L., *Beyond the Reformation?: Authority, Primacy and Unity in the Conciliar Tradition*, T & T Clark London–New York 2006.
- Axtmann R., *Democracy: Problems and Perspectives*, Edinburgh University Press, Edinburgh 2007.
- Backous T., Graham W.C., *Common Good, Uncommon Questions: a Primer in Moral Theology*, Liturgical Press, Collegeville, Minnesota 1997.
- Baker R.J., *Pricing on Purpose: Creating and Capturing Value*, J. Wiley, N.J. Hoboken, 2006.
- Bakker H.T., *An Indian Image of Man: an Inquiry into a Change of Perspective in the Hindu World-view*, [w:] *Concepts of Person in Religion and Thought*, H.G. Kippenberg, Y.B. Kuiper, A.F. Sanders (eds.), Mouton de Gruyter, Berlin–New York 1990.
- Balthasar H.U. von, *Einleitung*, [w:] R. von Sankt Victor, *Die Dreieinigkeit*, Einsiedeln 1980.
- Balthasar H.U. von, *Sul concetto di persona*, [w:] *idem, Homo creatus est. Saggi teologici*, V, Brescia 1991.
- Balz H.R., Krause G., Müller G., Schwertner S.M., *Theologische Realenzyklopädie*, Bd. 30, *Samuel-Seele*, Walter de Gruyter, Berlin–New York 1999.
- Banko K., ks. CM, *Wartości moralne kultury w świetle encykliki Jana Pawła II Fides et ratio*, [w:] *Człowiek drogą Kościoła. Moralne aspekty nauczania Jana Pawła II*, red. ks. K. Gryz, Wydawnictwo św. Stanisława BM, Kraków 2004.
- Banner M., *Christainity and civil society*, [w:] *Alternative Conceptions of Civil Society*, S. Chambers, W. Kimlicka (eds.), Princeton University Press, Princeton 2002.
- Barela S., bp, *Mariologia w encyklice Jana Pawła II Redemptor hominis*, [w:] *Redemptor hominis. Tekst i komentarz*, Kraków 1980.
- Barr J., *The image of God in the Book of Genesis: a Study of Terminology*, Bulletin of the Rylands Library 51, 1968.
- Barrera A.O.P., *Modern Catholic Social Documents and Political Economy*, Georgetown University Press, Washington D.C. 2001.
- Barrera A., *Economic Compulsion and Christian Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2005.
- Bars H., *Polityka według Jacques'a Maritaina*, Odnova, Londyn 1969.
- Bartnik Cz., *Szkice do systemu personalizmu*, Wyd. KUL, Lublin 2006.
- Bartolomei F., *W poszukiwaniu godności ludzkiej*, [w:] *Godność człowieka jako kategoria prawa*. (Opracowania i materiały), pod red. K. Complaka, Wrocław 2001.
- Barton C.A., *Roman Honor: the Fire in the Bones*, University of California Press, Berkeley 2001.
- Bartula P., *Kara śmierci – powracający dylemat*, Znak, Kraków 1998.
- Baszkiewicz J., *Historia doktryn politycznych i prawnych*, cz. I, *Starożytność i średniowiecze*, Wyd. UW, Wrocław 1963.
- Baszkiewicz J., *Historia Francji*, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1995.
- Baszkiewicz J., *Myśl polityczna wieków średnich*, Poznań 1998.
- Baszkiewicz J., Ryszka F., *Historia doktryn politycznych i prawnych*, Warszawa 1973.
- Bayer R.C., *Capitalism and Christianity: the Possibility of Christian Personalism*, Georgetown University Press, Washington D.C. 1999.

- Bayertz K., *For uses of „Solidarity”*, [w:] *Solidarity*, K. Bayertz (ed.), Kluwer Academic Publishers, Dordrecht–Boston–London 1998.
- Bayertz K., *Introduction*, [w:] *Sanctity of Life and Human Dignity*, K. Bayertz (ed.), Dordrecht–Boston–London 1996.
- Beabout G.R., *Beyond Self-Interest: a Personalist Approach to Human Action*, Lexington Books, Lanham, Maryland 2002.
- Behan D.P., *Locke on Persons and Personal Identity*, [w:] *John Locke: Critical Assessments*, R. Ashcraft (ed.), New York 1991.
- Belardinelli S., *Die Politische Philosophie des christlichen Personalismus*, [w:] *Politische Philosophie des 20. Jahrhunderts*, K. Ballestrin, H. Ottmann (Hrsg.), Oldenbourg 1990.
- Bell D.M., *Liberation Theology after the End of History: the Refusal to Cease Suffering*, Routledge, London–New York 2001.
- Bełch K. ks., *Katolicka nauka społeczna. Podręcznik dla studentów teologii i nauk politycznych*, Wyd. Jedność, Kielce 2007.
- Benda E., *Industrielle Herrschaft und sozialer Staat: Wirtschaftsmacht von Großunternehmen als gesellschaftspolitisches Problem*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 1966.
- Benestad J.B., *Doctrinal perspectives on the Church in the modern World*, [w:] *Vatican II: Renewal within Tradition*, M.L. Lamb, M. Levering (eds.), Oxford University Press, Oxford–New York 2008.
- Benestad J.B., *Virtue in catholic social teaching*, [w:] *Private Virtue and Public Policy: Catholic Thought and National Life*, J. Finn (ed.), Transaction Publishers, New Brunswick–London 1990.
- Benjamin R., *Notion de personne et personalisme Chrétien*, Paris–Mouton–Le Haye 1971.
- Bequette J.P., *Christian Humanism. Creation. Redemption and Reintegration*, University Press of America, Lanham, Maryland 2007.
- Berke M., *A Jewish Appreciation of Catholic Social Teaching*, [w:] K.L. Grasso, G.V. Bradley, R.P. Hunt (eds.), *Catholicism, Liberalism, and Communitarianism: The Catholic Intellectual Tradition and the Moral Foundations of Democracy*, Rowman & Littlefield Lanham, Maryland 1995.
- Bertone T., abp, *Katolicy a społeczeństwo pluralistyczne. Niedoskonałe prawa a odpowiedzialność ustawodawców*, „Ethos”, nr 61–62, 2003.
- Bertram A., kard., *W służbie ideałów Akcji Katolickiej*, Poznań 1938.
- Bertrams W., *De Principio Subsidiaritatis in Iure Canonico*, Periodica 46, 1957.
- Bethke Elshtain J., *Catholic social thought, the city and liberal America*, [w:] K.L. Grasso, G.V. Bradley, R.P. Hunt (eds.), *Catholicism, Liberalism, and Communitarianism: The Catholic Intellectual Tradition and the Moral Foundations of Democracy*, Rowman & Littlefield Lanham, Maryland 1995.
- Beyleveld D., Brownsword R., *Human Dignity in Bioethics and Biolaw*, Oxford University Press, Oxford 2001.
- Biblical Interpretation: History, Context, and Reality*, Ch. Helmer, T.G. Petrey (eds.), BRILL, Atlanta 2005.
- Bickerton J., Brooks S., Gagnon A., *Freedom, Equality, Community: The Political Philosophy of Six Influential Canadians*, Ithaca, McGill-Queen's University Press, Montrea–Kingston 2006.

- Bieler M., *The theological importance of a philosophy of being*, [w:] *Reason and the Reasons of Faith*, P.J. Griffiths, R. Hütter (eds.), T & T Clark International, New York– London 2005.
- Biesaga T., ks., *Wartość życia w ujęciu etyki personalistycznej*, SEMINARE, nr 19/2003.
- Biesinger A., *Solidarität bezieht ganz allgemein auf das Gemeinwohl*, [w:] *idem, Solidarität als interkultureller Lernprozeß*, LIT Verlag, Berlin–Hamburg–Münster 2005.
- Birch B.C., *Let Justice Roll Down: the Old Testament, Ethics, and Christian Life*, Westminster John Knox Press, Louisville 1991.
- Blet P., SJ, *Pius XII i druga wojna światowa w tajnych archiwach watykańskich*, Księgarnia św. Jacka, Katowice 2000.
- Bloch E., *Natural Law and Human Dignity*, tłum. D.J. Schmidt, MIT Press, Cambridge, Massachusetts 1987.
- Błazczyk T., ks., *Biskup Wilhelm Emanuel von Ketteler (1811–1877) wobec XIX-wiecznych doktryn politycznych i kwestii społecznej*, Perspectiva, Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne, Rok IV, 2005, nr 1.
- Bobro M.E., *Self and Substance in Leibniz*, Springer, Dordrecht–Boston–London 2004.
- Bocheński I.M., *ABC tomizmu*, Londyn 1950.
- Bocheński J.I.M., *Pojęcie i godność osoby ludzkiej* (referat na Kongresie Katolickim), Materiały Kongresowe, Londyn 1943.
- Bocheński J.M., OP, *Sens życia i inne eseje*, Kraków 1993.
- Bocheński J.M., *Podręcznik mądrości tego świata*, Kraków 1992.
- Bohr D., *Catholic Moral Tradition*, Our Sunday Visitor, Huntington, Indiana 1999.
- Bonefeld W., Psychopedis K., *Human Dignity: Social Autonomy and the Critique of Capitalism*, [w:] *Human Dignity: Social Autonomy and the Critique of Capitalism*, W. Bonefeld, K. Psychopedis (eds.), Aldershot, Hants, Burlington 2005.
- Bonora A., *Człowiek obrazem Boga w Starym Testamencie*, „Communio” 2 (1982), nr 2.
- Borutka T., *Spółeczne nauczanie Kościoła. Teoria i zastosowanie. Podręcznik do katolickiej nauki społecznej*, Wyd. „Czuwajmy”, Kraków 2004.
- Borutka T., ks., *Nauczanie społeczne papieża Jana Pawła II*, Kraków 1994.
- Borutka T., Mazur O.J., OSPPE, Zwoliński A., ks., *Katolicka nauka społeczna*, Paulinianum, Częstochowa-Jasna Góra 2004.
- Bosch L.P. van den, *Some reflections on the Concept of Person in Ancient Indian Text*, [w:] *Concepts of Person in Religion and Thought*, H.G. Kippenberg, Y.B. Kuiper, A.F. Sanders, Mouton de Gruyter, Berlin–New York 1990.
- Botham F., *Almighty God Created the Races: Christianity, Interracial Marriage, and American Law*, University of North Carolina Press, Chapel Hill 2009.
- Bouckaert L., *Spirituality and Economic Democracy*, [w:] L. Zsolnai, *Spirituality and Ethics in Management*, Kluwer Academic Publishers, Dordrech–Boston–London 2004.
- Boulding K.E., *O przydatności ekonomii dla teologii i religii*, [w:] *Religia i ekonomia*, PAX, Warszawa 1989.
- Bourke V., *Is Thomas Aquinas a Natural Law Ethicist?*, „The Monist” 58 (1974).
- Boyle J.P., *Church teaching authority in the 1983 code*, [w:] *Dissent in the Church*, Ch.E. Curran, R.A. McCormick (eds.), Paulist Press, New York 1988.

- Boyle J.P., *The American experience in moral theology*, [w:] *Catholic Theology in North American Context: Essays on the Theme*, Introduction, M.K. Hellwig, G. Kilcourse (ed.), Catholic Theological Society of America, 1987.
- Böckenförde E.-W., *Geschichte der Rechts- und Staatsphilosophie: Antike und Mittelalter*, Mohr Siebeck, Tübingen 2006.
- Böckenförde E.-W., *Kirche und christlicher Glaube in den Herausforderungen der Zeit: Beiträge zur politisch-theologischen Verfassungsgeschichte 1957-2002*, LIT Verlag, Berlin–Hamburg–Münster 2004.
- Bradley G.V., *No intentional killing whatsoever: the caso of capital punishment*, [w:] *Natural Law and Moral Inquiry: Ethics, Metaphysics, and Politics in the Work of Germain Grisez*, George R.P. (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 1998.
- Brandt R., *Etyka. Zagadnienia etyki normatywnej i metaetyki*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1996.
- Braun K., *Menschenwürde und Biomedizin: Zum philosophischen Diskurs der Bioethik*, Campus Verlag, Frankfurt am Main 2000.
- Brennan A., Y.S. Lo, *Two conceptions on dignity: honour and self-determination*, [w:] *Perspectives on Human Dignity: a Conversation*, J. Malpas, N. Lickiss (eds.), Springer, Dordrecht 2007.
- Brenner A., *Politische Ethik in den Zeiten der Biopolitik*, [w:] *Ethisierung, ethikferne: Wie viel Ethik braucht die Wissenschaft?*, hrsg. von K. Becker, E.-M. Englen, M. Vec, Akademie Verlag, Berlin 2003.
- Brière Y. de la, SJ, *The synthesis of universalism and nationalism according to the Christian philosophy of law*, [w:] *Race, Nation, Person: Social Aspects of the Race Problem; a Symposium*, bp J.M. Corrigan, G.B. O'Toole, J.T. Delos (eds.), Books for Libraries Press, Freeport, New York 1971.
- Brown H., Hudecki D.L., Kennedy L.A., Snyder J.J. (eds.), *Images of the Human: The Philosophy of the Human Person in a Religious Context. A Reader with Introductions and Religious Commentaries*, Loyola Press, Chicago 1995.
- Brown O.J., *Natural Rectitude and Divine Law in Aquinas. An Approach to an Integral Interpretation of the Thomistic Doctrine of Law*, Toronto (Ontario) 1981.
- Brown-Collier E.K., *Self-interest, efficiency, and the general welfare*, [w:] *Social Economics: Premises, Findings and Policies*, E.J. O'Boyle (ed.), Routledge, London–New York 1996.
- Brubaker P.K., *Economic justice for whom? Women enter the dialogue*, [w:] *Religion and Economic Justice*, M. Zweig (ed.), Temple University Press, Philadelphia 1991.
- Brugger W., *The Common Good and Pluralism in the Modern Constitutional State*, [w:] *Pluralism and Law. Proceedings of the 20th IVR World Congress Amsterdam 2001. Volume 3, Global Problems*, A. Soeteman (ed.), Franz Steiner Verlag, Stuttgart 2004.
- Bryk A.S., Lee V.E., Holland P.B., *Catholic Schools and the Common Good*, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts 1993.
- Bryson K.A., *Persons and Immortality*, Rodopi, Amsterdam–Atlanta 1999.
- Burghardt W., *Sprawiedliwość. Globalna perspektywa*, Wyd. WAM, Kraków 2006.
- Burke R.R., *Veritatis splendor: Papal Authority and the Sovereignty of Reason*, [w:] *Veritatis splendor: American responses*, M.E. Allshop & J.J. O'Keefe (eds.), Sheed & Ward, Kansas City 1995.
- Buttiglione R., *Chrześcijananie a demokracja*, Lublin 1993.

- Buttiglione R., *Jak czytać encyklikę Veritatis splendor*, [w:] *Wokół encykliki Veritatis splendor*, Częstochowa 1994.
- Buttiglione R., *Karol Wojtyła: the Thought of the Man who Became Pope John Paul II*, W.B. Eerdmans Publishing, Grand Rapids, Michigan 1997.
- Caldecott L., *Sincere Gift: The Pope's „New feminism”*, [w:] *John Paul II and moral theology*, C.E. Curran, R.A. McCormick (eds.), Paulist Press, New York 1998.
- Calleja J.I., *Centesimus annus: Una enciclica para el postsocialismo*, Editorial Sal Terre, Santander 1992.
- Calvez J.-Y., SJ, *Encyklika Rerum novarum a współczesne problemy społeczne*, „Przegląd Powszechny”, nr 5/837, maj 1991.
- Camp R.L., *The Papal Ideology of Social Reform: A Study in Historical Development 1878-1967*, Brill Archive, Leiden 1969.
- Campanini G., *Katolicyzm wobec kapitalizmu*, „Społeczeństwo”, nr 2, 1995.
- Canning J., *History of Medieval Political Thought: 300-1450*, Routledge, London–New York 2005.
- Cardoso da Costa J.M.M., *Zasada poszanowania godności osoby ludzkiej w orzecznictwie portugalskiego Trybunału Konstytucyjnego. Godność człowieka jako kategoria prawa. (Opracowania i materiały)*, pod red. K. Complaka, Wrocław 2001.
- Carlson A.C., *Economic Justice and the Family*, [w:] *Private virtue and public policy: Catholic thought and national life*, J. Finn (ed.), Transaction Publishers, New Brunswick–London 1990.
- Caro L., *Istota solidaryzmu*, „Przegląd Powszechny” 186, V 1930, nr 557.
- Catholicism and Liberalism: Contributions to American Public Policy*, R.B. Douglass, D. Hollenbach (eds.), Cambridge University Press, Cambridge 1994.
- Cavanaugh W.T., *Torture and Eucharist: Theology, Politics, and the Body of Christ*, Blackwell Publishing, 1998.
- Cessario R., *Foreword to the English Edition*, [w:] S. Pinckaers OP, *The Sources of Christian Ethics*, Catholic University of America Press, Washington D.C. 1995.
- Cessario R., *Introduction to Moral Theology*, Catholic University of America Press, Washington D.C. 2001.
- Cessario R., *The Virtues, or, The Examined Life*, Continuum International Publishing Group, London–New York 2002.
- Chafuen A.A., *Chrześcijananie za wolnością. Ekonomia późnoscholastyczna*, Wyd. KR, Kraków 2002.
- Charles J.D., *Retrieving the Natural Law: a Return to Moral First Things*, W.B. Eerdmans Publishing, Grand Rapids, Michigan 2008.
- Charles R., SJ, Maclaren D., OP, *Kościół w świecie współczesnym. Nauczanie społeczne Kościoła w świetle Soboru Watykańskiego II*, W Drodze, Poznań 1995.
- Charles R., SJ, *Christian Social Witness and Teaching. The Catholic Tradition from Genesis to Centesimus Annus*, Volume 2, *The Modern Social Teaching: Contexts, Summaries, Analysis*, Gracewing, Leominster 1998.
- Charlton M., *Dives in Misericordia and Sollicitudo rei socialis. Mercy and Justice*, [w:] *The Legacy of John Paul II: an Evangelical Assessment*, T. Perry (ed.) InterVarsity Press, Downers Grove 2007.

- Chaskalson A., *Human dignity as a Constitutional Value*, [w:] *The Concept of Human Dignity in Human Rights Discourse*, D. Kretzmer, E. Klein (eds.), The Hague–London–New York 2002.
- Cherry M.J., *Natural law and the possibility of a global ethics. An introduction to a culture in crisis*, [w:] *Natural Law and the Possibility of a Global Ethics*, M.J. Cherry (ed.), Kluwer Academic Publishers, Dordrecht–Boston–London 2004.
- Chethimattam J.B., *Nurty myśli indyjskiej*, PAX, Warszawa 1974.
- Childress J.F., *Moral Rhetoric and Moral Reasoning*, [w:] *Choosing Life: a Dialogue on Evangelium vitae*, K.W. Wildes, A.C. Mitchel (eds.), Georgetown University Press, Washington D.C. 1997.
- Chlewiński Z., Zalewski Z., *Godność*, [w:] *Encyklopedia katolicka*, t. 5, TN KUL, Lublin 1989.
- Chmaj L., *Pius XI, wychowawca ludzkości*, „Przegląd Powszechny” 222, 1939.
- Chmiel J., ks., *Biblijne podstawy encykliki Jana Pawła II Redemptor hominis*, [w:] *Redemptor hominis, Tekst i komentarz*, Kraków 1980.
- Chojnicka K., *Nauczanie społeczne Kościoła*, [w:] *Doktryny polityczne i prawne XIX i XX w.*, pod red. K. Chojnickiej i W. Kozuba-Ciembroniewicza, Wyd. UJ, Kraków 2000.
- Chojnicka, K., *Nauka społeczna Kościoła katolickiego (zarys historii)*, Kraków 2001.
- Choosing Life: a Dialogue on Evangelium vitae*, K.W. Wildes, A.C. Mitchel (eds.), Georgetown University Press, Washington D.C. 1997.
- Christiansen D., SJ, *Commentary on Pacem in terris, (Peace on Earth)*, [w:] *Modern Catholic Social Teaching: Commentaries and Interpretations*, K.R. Himes O.F.M. (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 2005.
- Chudy W., *Oblicza personalizmu i ich konsekwencje*, „Kwartalnik Filozoficzny”, z. 3, 1988.
- Chudy W., *Prawda człowieka i prawda o człowieku*, [w:] *Człowiek – wartości – sens. Studia z psychologii egzystencji*, red. K. Popielski, Wyd. KUL, Lublin 1996.
- Chyrowicz B., *Bioetyka i ryzyko. Argument „równi pochylej” w dyskusji wokół osiągnięć współczesnej genetyki*, TN KUL, Lublin 2002.
- Clark S.R.L., *Biology and Christian Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2000.
- Cohen A., *Talmud*, Wyd. Cyklady, Warszawa 1997.
- Colbert G.T., *Liberty and Responsibility: John Paul II, Ethics and the Law*, [w:] *John Paul II's contributions to Catholic bioethics*, C. Tollefsen (ed.), Springer, Dordrecht 2004.
- Coleman J.A., SJ, *A Limited State and a Vibrant Society: Christianity and Civil Society*, [w:] *Christian Political Ethics*, J.A. Coleman SJ (ed.), Princeton University Press 2007.
- Coleman J.A., SJ, *American Catholicism, Catholic Charities USA, and Welfare Reform*, [w:] *Religion Returns to the Public Square: Faith and Policy in America*, H. Hecl, W.M. McClay (eds.), Woodrow Wilson Center Press, Washington D.C., John Hopkins University Press, Baltimore–London 2003.
- Coleman J.A., SJ, *Preface*, [w:] *Christian Political Ethics*, J.A. Coleman SJ (ed.), Princeton University Press, Princeton, N.J. 2008.
- Coleman J.A., SJ, *The future of catholic social thought*, [w:] *Modern Catholic Social Teaching: Commentaries and Interpretations*, K.R. Himes O.F.M. (ed.) Georgetown University Press, Washington D.C. 2005.

- Colvert G. T., *Liberty and Responsibility: John Paul II, Rthics, and Law*, [w:] *John Paul II's contributions to Catholic bioethics*, C. Tollefsen (ed.), Springer, Dordrecht 2004.
- Comblin J., *Versagt die Katholische Aktion?*, Graz–Wien–Köln 1962.
- Compagnoni F., *Prawa człowieka. Geneza, historia i zaangażowanie chrześcijańskie*, WAM, Kraków 2000.
- Complak K., *Godność człowieka a operacje pokojowe ONZ. (Ponowoczesna propozycja de lege ferenda na trzecie tysiąclecie)*, [w:] *Konstytucja i władza we współczesnym świecie. Doktryna – Prawo – Polityka. Prace dedykowane Profesorowi Wojciechowi Sokolewiczowi na siedemdziesięciolecie urodziny*, M. Kruk, J. Trzciński, J. Wawrzyniak (red.), Warszawa 2002.
- Complak K., *Normy pierwszego rozdziału konstytucji RP*, Wrocław 2007.
- Congar Y., *Le Concile de Vatican II: son églis: peuple de Dieu et corps du Christ*, Editions Beauchesne, Paris 1984.
- Conley J.J., SJ., *Philosophy and Anti-Philosophy: the Ambiguous Legacy of John Paul II*, [w:] *Karol Wojtyła's Philosophical Legacy*, t. 35, G.F. McLean, N. Mardas, A.B. Curry (eds.), The Council for Research in Values and Philosophy, Washington D.C. 2008.
- Cooper W.J., *The Theology of Freedom: The Legacy of Jacques Maritain and Reinhold Niebuhr*, Mercer University Press, Macon 1985.
- Copa F.J., *Politics and the Papacy in the Modern World*, Praeger, Westport, Connecticut 2008.
- Copleston F., *Filozofie i kultury*, Warszawa 1986.
- Copleston F., *Historia filozofii*, t. II. *Od Augustyna do Szkota*, Warszawa 2000.
- Copleston F., *Historia filozofii*, t. V. *Od Hobbesa do Hume'a*, Warszawa 1997.
- Coriden J.A., *The Parish in Catholic Tradition: History, Theology, and Canon Law*, Paulist Press, New York 1997.
- Cornwell J., *Papież Hitlera. Tajemnicza historia Piusa XII*, Da Capo, Warszawa 2000.
- Cortright A., *Labor, Solidarity, and the Common Good: Essays on the Ethical Foundations of Management*, Carolina Academic Press, Durham 2001.
- Cotler I., *Jewish NGO's and Religious Human Rights*, [w:] *Religious Human Rights in Global Perspective: Religious Perspectives*, J. Witte, J.D. Van der Vyver (eds.), Martinus Nijhoff Publishers, The Hague–Boston–London 1996.
- Courtney Murray J., *Religious Liberty: Catholic Struggles with Pluralism*, J.L. Hooper SJ (ed.), Westminster John Knox Press, Louisville 1993.
- Craig E., *Routledge Encyclopedia of Philosophy*, London 1998.
- Crane T., *Mental Substances*, [w:] *Minds and Persons*, A. O'Hear (ed.), Cambridge University Press, Cambridge–New York 2003.
- Crowe B.M., *The Changing Profile of the Natural Law*, The Hague 1977.
- Crisp O., *Divinity and Humanity: The Incarnation Reconsidered*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2007.
- Crosby J.F., *Zarys filozofii osoby. Bycie sobą*, Kraków 2007.
- Cunningham L.S., *Thomas Merton and the monastic Vision*, W.B. Eerdmans Publishing, Grand Rapids, Michigan 1999.
- Curran Ch.E., *Catholic Social Teaching. 1891 – Present. A Historical, Theological and Ethical Analysis*, *Catholic Social Teaching*, Georgetown University Press, Washington D.C. 2002.
- Curran Ch.E., *Tensions in Moral Theology*, University of Notre Dame Press, Notre Dame, Indiana 1988.

- Curran Ch.E., *The Catholic Moral Tradition Today: a Synthesis*, Georgetown University Press, Washington D.C. 1999.
- Curran Ch.E., *The changing anthropological bases of catholic social teaching*, [w:] *Change in Official Catholic Moral Teaching*, Ch.E. Curran (ed.), Paulist Press, New York 2003.
- Curran Ch.E., *The common Good and official Catholic social teaching*, [w:] *The Common Good and U.S. Capitalism*, University Press of America, Lanham, Maryland 1987.
- Curran Ch.E., *The Moral Theology of Pope John Paul II*, Georgetown University Press, Washington D.C. 2005.
- Curran Ch.E., *The Moral Theology of Pope John Paul II*, Georgetown University Press, Washington D.C. 2006.
- Curran Ch.E., *Veritatis splendor: a revisionist perspective*, [w:] *Veritatis splendor: American responses*, M.E. Allshop, J.J. O'Keefe (eds.), Sheed & Ward, Kansas City 1995.
- Cycon M.T., *De finibus bonorum et malorum*, [w:] *Pisma filozoficzne*, t. 3, tłum. W. Kor-natowski, PWN, Warszawa 1961.
- Cycon M.T., *O Państwie (De re publica)*, III, 3. 8, [w:] *O państwie. O prawach*, Wyd. Antyk, Kęty 1999.
- Cycon M.T., *O powinnościach*, [w:] *Wybór pism naukowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.
- Czarny J. ks., *Jana Pawła II wizja cywilizacji miłości. (Studium filozoficzne)*, Arboretum, Wrocław 1994.
- Czerkawski J., *Renesansowe koncepcje godności człowieka*, [w:] *Z dziejów filozoficznej refleksji nad człowiekiem. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Jana Czerkawskiego (1939–2007)*, red. P. Gutowski, P. Gut, Lublin 2007.
- Czuma I., *Ustrojowe podstawy skarbowości. Na tle Konstytucji Kwietniowej*, Lublin 1937.
- Dahl R. A., *Demokracja i jej krytycy*, Znak, Kraków 1995.
- Davis W., *Natural Law and Natural Right: the Role on Discourses of Exchange on Community*, [w:] *Myth and Philosophy*, F. Reynolds, D. Tracy (ed.), State University of New York Press, Albany 1990.
- Dec I., *Elementy antropologiczne w encyklice Jana Pawła II Laborem exercens*, [w:] Jan Paweł II, *Laborem exercens. Powołany do pracy. Komentarz*, Wrocław 1983.
- Dec I., bp, *Dwie antropologie. Tomaszowa a Marcelowa teoria człowieka*, Wrocław 1995.
- DeCrane S., *Aquinas, Feminism, and the Common Good*, Georgetown University Press, Washington D.C. 2004.
- Deklaracja Parlamentu Religii Świata. W kierunku Światowego Systemu Moralnego*, Chicago 1993, [w:] *Idea etyczności globalnej*, red. J. Sekuła, Seculum, Siedlce 1999.
- Delpere F., *Prawo do godności ludzkiej w belgijskim porządku konstytucyjnym*, [w:] *Godność człowieka jako kategoria prawa. (Opracowania i materiały)*, pod red. K. Complaka, Wrocław 2001.
- Dennet D.C., *Conditions of Personhood*, [w:] *What is a person?*, M.F. Goodman (ed.), Humana Press, New York 1988.
- Derdziuk A. OFMCap., *Modlitwa jako podstawa służenia Ewangelii życia*, [w:] Jan Paweł II, *Evangelium vitae. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń SDS, ks. J. Nagórny, Lublin 1999.

- Derrida J., *Faith and Knowledge*, [w:] *Religion*, J. Derrida, G. Vattimo (eds.), Stanford University Press, Stanford 1998.
- Die Soziale Frage, beleuchtet durch die „Stimmen aus Maria – Laach“*, 8 Heft, H. Pesch, SJ, *Liberalismus, Sozialismus und Christliche Gesellschaftsordnung*, I. Der christliche Staatsbegriff, zweite Auflage Freiburg in Breisgau 1898.
- Dignity and Human Rights: the Implementation of Economic, Social and Cultural Rights*, B. Klein Goldewijk, A. Contreras Beaspinheiro, P.C. Carbonari (eds.), New York 2002.
- Dirsch F., *Solidarismus und Sozialethik: Ansätze zur Neuinterpretation einer modernen Strömung der katholischen Sozialphilosophie*, Berlin–Hamburg–Münster 2006.
- Donahue J.R., SJ, *The Bible and Catholic Social Teaching: Will This Engagement Lead to Marriage?*, [w:] *Modern Catholic Social Teaching: Commentaries and Interpretations*, K.R. Himes OFM (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 2005.
- Doody J., Hughes K.L., Paffenroth K., *Augustine and Politics*, Lexington Books, Lanham, Maryland 2005.
- Dougherty J.P., *Jacques Maritain: an Intellectual Profile*, Catholic University of America Press, Washington D.C. 2003.
- Dougherty J.P., *The Logic of Religion*, Catholic University of America Press, Washington D.C. 2003.
- Drobner H.R., *Person-exegese und Christologie bei Augustinus: Zur Herkunft der Formel una persona*, Brill Archive, Leiden 1986.
- Du Gay P., *Organizing Identity: Persons and Organizations „After Theory“*, SAGE, London 2007.
- Dubel L., *Historia doktryn politycznych i prawnych do schyłku XX wieku*, LexisNexis, Warszawa 2005.
- Dulles A.R., S.J., *Dignitatis humanae and the development of catholic doctrine*, [w:] *Catholicism and Religious Freedom: Contemporary Reflections on Vatican II's Declaration on Religious Liberty*, K.L. Grasso, R.P. Hunt (ed.), Sheed & Ward, Lanham, Maryland 2006.
- Dulles A.R., S.J., *Blask wiary. Wizja teologiczna Jana Pawła II*, WAM, Kraków 2003.
- Dulles A.R., S.J., *The Priestly Office: A Theological Reflection*, Paulist Press, New York–Mahwah N.J. 1997.
- Dulles A.R., S.J., *Church and Society: the Laurence J. McGinley Lectures, 1988–2007*, Fordham University Press, New York 2008.
- Dünnbier A., *Das verlangen nach prinzipiellem: Überlegungen im Ausgang von Emerich Coreth's „grundriss der Metaphysik“*, Books on Demand, München 2001.
- Dupré L., *The common good and the open society*, [w:] *Catholicism and Liberalism: Contributions to American Public Policy*, R.B. Douglass, D. Hollenbach (ed.), Cambridge University Press, Cambridge–New York 2002.
- Dyczewski L., *Podstawowe wartości chrześcijańskiego małżeństwa*, [w:] *Człowiek w społeczności. Refleksja nad społecznym nauczaniem Jana Pawła II*, Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, Niepokalanów 1988.
- Dylus A., *Etyka katolicka a duch kapitalizmu*, [w:] *Religia – tożsamość – Europa*, red. i oprac. P. Mazurkiewicz, S. Sowiński, Wrocław–Warszawa–Kraków 2005.
- Dylus A., *Godność człowieka: Fundament wartości europejskich*, [w:] *Teologia i człowiek*, Półrocznik Wydziału Teologicznego UMK, nr 3, 2004.

- Dylus F., ks, *Antropologia encykliki Jana Pawła II Redemptor hominis*, [w:] *Redemptor hominis. Tekst i komentarz*, Kraków 1980.
- Eckert J., *Legal Roots of Human Dignity in German Law*, [w:] *The Concept of Human Dignity in Human Rights Discourse*, D. Kretzmer, E. Klein (ed.), Kluwer Law International, The Hague–London–New York 2002.
- Eco U., *Le problème esthétique chez Thomas d'Aquin*, PUF, Paris 1993.
- Eggers P., *Gesellschaftspolitische Konzeptionen der Gegenwart. Demokratischer Sozialismus. Marxismus. Katholische Soziallehre. Neoliberalismus*, Kohlhammer, Stuttgart–Berlin–Köln 1969.
- Ehler S.Z., Brimyard Morrall J., *Church and State Through the Centuries*, Biblo & Tannen Publishers, New York 1988.
- Eibach U., *Autonomie, Menschenwürde und Lebensschutz in der Geriatrie und Psychiatrie*, LIT Verlag, Berlin–Hamburg–Münster 2005.
- Eijnden J.G.J. van den, *Poverty on the Way to God: Thomas Aquinas on Evangelical Poverty*, Peeters, Leuven 1994.
- Eisenberg J., *Judaizm*, Cyklady, Warszawa 1999.
- Eliade M., *Historia idei i wierzeń religijnych. Od epoki kamiennej do misteriów eleuzyńskich*, t. I, PAX, Warszawa 1988.
- Elsbernd M., Bieringer R., *When Love is not Enough: a Theo-Ethic of Justice*, Liturgical Press, Collegeville 2002.
- Elvin M., *Between the earth and the heaven: conceptions on the self in China*, [w:] *The Category of the Person: Anthropology, Philosophy, History*, M. Carrithers, S. Collins, S. Lukes (eds.), Cambridge University Press, New York 1985.
- Emling J.F., *Value Perspectives Today. Toward an Integration with Jean Piaget's New Discipline in Relation to Modern Educational Leaders*, Fairleigh Dickinson University Press, New York 1977.
- Encyclopedia of Christian Theology*, Vol. 1, A–F, J.-Y. Lacoste (ed.), Routledge, New York–London 2004.
- Encyclopedia of Theology. A Concise Sacramentum Mundi*, K. Rahner (ed.), Paternoster Press, New York 1975.
- Eschmann I.Th., „Bonum commune melius est quam bonum unius”. *Eine Studie über Wertvorrang des Personalem bei Thomas von Aquin*, *Medieval Studies* VI (1943).
- Eschmann I.Th., *A Thomistic Glossary on the Principle of the Preeminence of a Common Good*, *Medieval Studies* V (1943).
- Eseje polityczne federalistów*, „Znak”, Kraków 1999.
- Fafara R., *Angelism and Culture*, [w:] D.W. Hudson, M.J. Mancini (eds.), *Understanding Maritain: Philosopher and Friend*, Mercer University Press, Macon 1987.
- Fahlbusch E., Bromiley G.W., Barrett D.B., *The Encyclopedia of Christianity*, Vol. 1 A–D, W.B. Eerdmans Publishing, Leiden 1999.
- Faix W., *Bindung als anthropologisches Merkmal. Die Bedeutung der Eltern-Kind Beziehung*, [w:] *Ein Mensch- was ist das?: zur theologischen Anthropologie; Bericht von der 13. Studienkonferenz des Arbeitskreises für evangelikale Theologie (AfeT), 14.-17. Sept. 2003 in Bad Blankenburg; Helmut Burkhardt zum 65. Geburtstag gewidmet*, R. Hille, H.H. Klement (Hrsg.), R. Brockhaus Verlag & Haan, Rheinl 2004.

- Farrelly J., *Person, work and religious tradition*, [w:] *The Place of the Person in Social Life*, P. Peachey, J. Kromkowski, G.F. McLean (ed.), Washington D.C. 1991.
- Fecher C., *The Philosophy of Jacques Maritain*, Westminster 1953.
- Feinberg J., *Abortion*, [w:] *Matters of Life and Health: New Introductory Essays in Moral Philosophy*, T. Regan (ed.), New York 1986.
- Fellermeier J., *Abriss der katholischen Gesellschaftslehre*, Herder, Freiburg 1956.
- Fenichel Pitkin H., *The Concept of Representation*, University of California Press, Berkeley 1972.
- Fenigsen R., *Utylitaryzm Bentham–Milla–Singer a filozofia eutanazji*, [w:] *Jan Paweł II. Evangelium vitae. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń SDS, ks. J. Nagórny, RW KUL, Lublin 1999.
- Fergusson D., *Community, Liberalism, and Christian Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 1998.
- Ferrarotti R., *Faith without Dogma: the Place of Religion in Postmodern Societies*, Transaction Publishers, New Brunswick 1993.
- Fields B., *The Catholic Ethic and Global Capitalism*, Ashgate, Aldershot, Hampshire 2003.
- Figueroa Deck A. SJ, *Commentary on Populorum progressio (On the development of peoples)*, [w:] *Modern Catholic Social Teaching: Commentaries and Interpretations*, K.R. Himes O.F.M. (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 2005.
- Filipiak M., *Biblia o człowieku: zarys antropologii biblijnej Starego Testamentu*, ZN KUL, Lublin 1979.
- Filipiak M., *Godność osoby ludzkiej w świetle opisu stworzenia człowieka*, ZN KUL, 16 (1973), nr 2.
- Finn D., *Commentary on Centesimus annus. (On the Hundredth Anniversary of Rerum novarum)*, [w:] *Modern Catholic Social Teaching: Commentaries and Interpretations*, K.R. Himes O.F.M. (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 2005.
- Firer Hinze Ch., *Commentary on: Quadragesimo anno (after forty years)*, [w:] *Modern Catholic Social Teaching: Commentaries and Interpretations*, K.R. Himes O.F.M. (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 2005.
- Firer Hinze Ch., *Comprehending Power in Christian Social Ethics*, Scholars Press, Atlanta, Georgia 1995.
- Fischer T.-L., *Menschen und Personenwürde: Über die Notwendigkeit eines neuen Würdebegriffs*, Berlin–Hamburg–Münster 2008.
- Fitz-Gibon A.L., *In the World, but not of the World: Christian Social Thinking at the End of the Twentieth Century*, Lexington Books, Lanham, Maryland 2000.
- Flynn T., *Time Redeemed. Maritain's Christian Philosophy of History*, [w:] D.W. Hudson, M.J. Mancini (eds.), *Understanding Maritain: Philosopher and Friend*, Mercer University Press, Macon 1987.
- Förster G., *(Un-) Antastbarkeit Menschenwürde? Zum Personverständnis der „neuen ioethiker“*, [w:] *Vor der Uferwand der Endlichkeit. Sterben und Tod im Leben des Menschen*, S.E. Müller, E. Möde, (Hg.), Berlin–Hamburg–Münster 2005.
- Foisneau L., *Personal identity and Human Mortality: Hobbes, Locke, Leibniz*, [w:] *Studies on Locke: Sources, Contemporaries, and Legacy*, G.A.J. Rogers, S. Hutton, P. Schuurman (ed.), Springer, Dordrecht 2008.

- Formicola J.R., *Pope John Paul II: Prophetic Politician*, Georgetown University Press, Washington D.C. 2002.
- Forst R., *Contexts of Justice: Political Philosophy Beyond Liberalism and Communitarianism*, University of California Press, Berkeley, Los Angeles–London 2002.
- Fortin E.L. Benestad J.B., *Human Rights, Virtue, and the Common Good: Untimely Meditations on Religion and Politics*, Rowman & Littlefield, Maryland 1996.
- Foucault M., *Słowa i rzeczy. Archeologia nauk humanistycznych*, przełożył T. Komendant, Gdańsk 2006.
- Frankfurt H.G., *Freedom of the Will and the Concept of the Person*, [w:] *What is a person?*, M.F. Goodman (ed.), Humana Press, New York 1988.
- Frankfurt H., *O prawdzie*, Dom Wydawniczy Bela Med, Krosno 2008.
- Frankfurt H., *Wolność woli i pojęcie osoby*, [w:] *Fragmenty filozofii analitycznej. Postanowienie i odpowiedzialność moralna*, wybrał i wstępem poprzedził J. Hołówka, Warszawa 1997.
- Frigato S., *La difficile democrazia. La dottrina sociale della Chiesa da Leone XIII a Pio XII (1878–1958)*, Effata Editrice, Torino 2007.
- Frohlich M., *Will the Church be a Holy and Discerning People?*, [w:] *Veritatis splendor: American Responses*, M.E. Allshop, J.J. O’Keefe (eds.), Sheed & Ward, Kansas City 1995.
- From Christ to the World: Introductory Readings in Christian Ethics*, edited by W.G. Boulton, T.D. Kennedy, A. Verhey, W.B. Eerdmans, Grand Rapids, Michigan 1994.
- Fullerton Joireman S., *Church, State, and Citizen: Christian Approaches to Political Engagement*, Oxford University Press, New York–Oxford 2009.
- Furger F., *Sozialethik und Ökonomik: Gesichtspunkte der christlichen Sozialethik*, LIT Verlag, Berlin–Hamburg–Münster 1994.
- Gadamer H.-G., *Idea dobra w dyskusji pomiędzy Platonem i Arystotelesem*, Wydawnictwo Antyk, Kęty 2002.
- Gaffney J., *The Pope on Proportionalism*, [w:] *Veritatis splendor: American Responses*, M.E. Allshop, J.J. O’Keefe (eds.), Sheed & Ward, Kansas City 1995.
- Gagnon B., *La philosophie morale et politique de Charles Taylor*, Presses Université Laval, Sainte Foy 2002.
- Gajus, *Instytucje*, PWN, Warszawa 1982.
- Galarowicz J., *Blask godności. O etyce Karola Wojtyły i nie tylko*, Wydawnictwo Antyk, Kęty 2005.
- Galbraith J.K., *Godne społeczeństwo. Program troski o ludzkość*, Bellona, Warszawa 1999.
- Gardner E.C., *Justice and Christian Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 1995.
- Geisler Ch.C., Daneker G., *Property and Values: Alternatives to Public and Private Ownership*, Island Press, Washington D.C. 2000.
- George R.P., *In Defense of Natural Law*, Oxford University Press, Clarendon Press, New York 1999.
- George R.P., *Justice, Legitimacy, and Allegiance: „The end of Democracy?” Symposium revisited*, [w:] *Constitutional Politics: Essays on Constitution Making, Maintenance, and Change*, S.A. Barber, R.P. George, Princeton University Press, Princeton 2001.
- Gewirth A., *Self-fulfillment*, Princeton University Press, Princeton 1998.

- Giampietro A.E., CSB, *Preparation for the cure*, [w:] *The Normativity of the Natural: Human Goods, Human Virtues, and Human Flourishing*, M.J. Cherry (ed.), Springer, Dordrecht 2009.
- Giessen T.L., *Redemptoris missio into all the World*, [w:] *The Legacy of John Paul II: an Evangelical Assessment*, T. Perry (ed.), InterVarsity Press, Downers Grove 2007.
- Gilson E., *Duch filozofii średniowiecznej*, PAX, Warszawa 1958.
- Gilson E., *Tomizm*, Warszawa 1998.
- Gilson E., *Wprowadzenie do nauki Świętego Augustyna*, Warszawa 1953.
- Girard R., *Widziałem szatana spadającego z nieba jak błyskawica*, PAX, Warszawa 2002.
- Giró i París J., *El pensament polític de Carles Cardó i de Jacques Maritain*, Premi Duran i Bas 1992, Barcelona 1995.
- Glöckner R., *Wie Menschen als Person Leben: Ein Blick auf den Mechanismus der Verdrängung in den Spannungsfeldern von Verantwortung in Freiheit und Gerechtigkeit*, Berlin–Hamburg–Münster 2004.
- Gocko J., *Ekonomia a moralność*, Lublin 1996.
- God & Caesar: *selected essays on religion, politics, & society*, G. Pell (ed.), The Catholic University of America Press, Washington D.C. 2007.
- Godłów-Legiędź J., *Idea gospodarki rynkowej w encyklikach Jana Pawła II*, [w:] *Mysł społeczna Jana Pawła II. Studia i szkice*, pod red. W. Piątkowskiego, Warszawa–Łódź 1999.
- Godność człowieka, jako kategoria prawa. (Opracowania i materiały)*, pod red. K. Complaka, Wrocław 2001.
- Gogacz M., *Filozoficzna identyfikacja godności osoby*, [w:] J. Czerkawski (red.), *Zagadnienie godności człowieka*, RW KUL, Lublin 1994.
- Gogacz M., *Wokół problemu osoby*, PAX, Warszawa 1974.
- Gormally L., *John Paul II on human dignity and bioethics*, [w:] *John Paul II's contributions to Catholic bioethics*, edited by C. Tollefsen, Springer, Dordrecht 2004.
- Górski E., *Civil Society, Pluralism, and Universalism*, Council for Research in Values and Philosophy, Washington D.C. 2007.
- Gózdź A., *Teologia człowieka. Z najnowszej antropologii niemieckiej*, Wyd. KUL, Lublin 2006.
- Graham T., *A Mimetic reading of Veritatis splendor*, [w:] *Karol Wojtyła's Philosophical Legacy*, t. 35, G.F. McLean, N. Mardas, A.B. Curry (eds.), The Council for Research in Values and Philosophy, Washington D.C. 2008.
- Granat W., ks., *Fenomen człowieka. U podstaw humanizmu chrześcijańskiego*, Wyd. KUL, Lublin 2007.
- Granat W., ks., *Osoba ludzka. Próba definicji*, Wyd. KUL, Lublin 2006.
- Granat W., ks., *Personalizm chrześcijański. Teologia osoby ludzkiej*, Księgarnia św. Wojciecha, Poznań 1985.
- Gregg S., *Challenging the Modern World: Karol Wojtyła/John Paul II and the Development of Catholic Social Teaching*, Lexington Books, Lanham, Maryland 2002.
- Gregoire F., *Is the Hegelian State Totalitarian?*, [w:] *The Hegel. Myths and Legends*, J. Bartley Stewart (ed.), Northwestern University Press, Illinois 1996.
- Greniuk F., ks., *Wolność a prawo*, [w:] *Veritatis splendor. Przesłanie moralne Kościoła*. Materiały z sympozjum. KUL, 6–7 grudnia 1993 r., red. ks. B. Jurczyk, Lublin 1994.

- Grenz S.J., *The Social God and the Relational Self*, [w:] *Personal Identity in Theological Perspective*, R. Lints, M. Scott Horton, M.R. Talbot (eds.), W.B. Eerdmans Publishing, Grand Rapids, Michigan 2006.
- Grenz S.J., *Theology for the Community of God*, W.B. Eerdmans Publishing, Vancouver 2000.
- Greshake G., *Der dreieine Gott. Eine trinitarische Theologiae*, Freiburg–Basel–Wien 1983.
- Griffin L.C., *Evangelium vitae: Abortion*, [w:] *Choosing Life: A Dialogue on Evangelium vitae*, K.W. Wildes, A.C. Mitchel (eds.), Georgetown University Press, Washington D.C. 1997.
- Griffin L.C., *Pope John XXIII (1881–1963). Commentary*, [w:] J. Witte, F.S. Alexander (eds.), *The Teachings of Modern Christianity on Law, Politics, and Human Nature: on Law, Politics, and Human Nature*, Columbia University Press, New York 2007.
- Grillparzer F., *Ein Bruderkzwist in Habsburg*, München 1971.
- Grocholewski Z., abp., *Filozofia prawa w nauczaniu Jana Pawła II*, W Drodze, Poznań 1996.
- Grosse Kracht H.-J., *Das System des Solidarismus: zur Auseinandersetzung mit dem Werk von Heinrich Pesch SJ*, LIT Verlag, Berlin–Hamburg–Münster 2007.
- Grosse Kracht H.-J., *Zwischen Soziologie und Metaphysik. Zur Solidarismus Konzeption von Heinrich Pesch SJ*, [w:] H.-J. Grosse Kracht et al. (eds.), *Das System des Solidarismus: zur Auseinandersetzung mit dem Werk von Heinrich Pesch SJ*, LIT Verlag, Berlin–Hamburg–Münster 2007.
- Grünberger H., *Wege zum nächsten*, [w:] H. Münkler, H. Bluhm (Hrsg.), *Gemeinwohl und Gemeinsinn: Historische Semantiken politischer Leitbegriffe*, Akademie Verlag, Berlin 2001.
- Grundvollzüge der Person. Dimensionen des Menschenseins bei Robert Spaemann*, H.G. Nis-sing (Hrsg.), Institut zur Förderung der Glaubenslehre, München 2008.
- Gryz K., ks., *Teologiczno-moralne aspekty eutanazji*, [w:] *Człowiek drogą Kościoła. Moralne aspekty nauczania Jana Pawła II*, red. ks. K. Gryz, Wydawnictwo św. Stanisława BM, Kraków 2004.
- Grzeńskowiak A., *Polityka i prawo w służbie życia według encykliki Evangelium vitae Jana Pawła II*, [w:] *Jan Paweł II. Evangelium vitae. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń SDS, ks. J. Nagórny, Lublin 1999.
- Grzybek S., ks., *Kerymatyczne wartości encykliki Jana Pawła II „Redemptor hominis”*, [w:] *Redemptor hominis. Tekst i komentarz*, Kraków 1980.
- Grzybek S., ks., *Pierwsza „Ewangelia pracy” w Księdze Rodzaju*, [w:] *Ewangelia pracy. Encyklika Jana Pawła II Laborem exercens wraz z komentarzem*, pod red. ks. J. Chmiela, ks. S. Ryłki, Polskie Towarzystwo Teologiczne, Kraków 1983.
- Grzybowski J., *Jacques Maritain i nowa cywilizacja chrześcijańska*, Fronda, Warszawa 2007.
- Grzybowski K., *Historia doktryn politycznych i prawnych. Od państwa niewolniczego do rewolucji burżuazyjnych*, Warszawa 1968.
- Guardini R., *Bóg. Nasz Pan Jezus Chrystus. Osoba i życie*, Fronda, Warszawa 1999.
- Guardini R., *Koniec czasów nowożytnych. Świat i osoba. Wolność, łaska, los*, Kraków 1969.
- Gubała W., ks., *Jan Paweł II o etyce lekarskiej*, [w:] *Człowiek drogą Kościoła. Moralne aspekty nauczania Jana Pawła II*, red. ks. K. Gryz, Wydawnictwo św. Stanisława BM, Kraków 2004.

- Gubała W., ks, *Kobieta w nauczaniu Jana Pawła II*, [w:] *Człowiek drogą Kościoła. Moralne aspekty nauczania Jana Pawła II*, red. ks. K. Gryz, Wydawnictwo św. Stanisława BM, Kraków 2004.
- Gubała W., ks., *Rodzina w służbie życia i miłości. Od Humanae vitae do Evangelium vitae*, [w:] *Człowiek drogą Kościoła. Moralne aspekty nauczania Jana Pawła II*, red. ks. K. Gryz, Wydawnictwo św. Stanisława BM, Kraków 2004.
- Guerry E.-M., Msgr, *La doctrine sociale de l'Église: son actualité, ses dimensions, son rayonnement*, Bonne Presse, Paris 1957.
- Gula R.M., *Euthanasia*, [w:] *Christian Ethics: An Introduction*, B. Hoose (ed.), Continuum, London 2000.
- Gunneweg A.H., *Vom Verstehen des Alten Testaments: Eine Hermeneutik*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 1988.
- Gurevich A., *The Origins of European Individualism*, Blackwell Publishing, Oxford–Cambridge, Massachusetts 1995.
- Gut P., *Leibniz*, [w:] *Powszechna encyklopedia filozofii*, t. 6, Lublin 2005.
- Gut P., *Leibniz. Myśl filozoficzna w XVII wieku*, Wyd. UWr, Wrocław 2004.
- Gutowski P., *Wierzyć rozumowi, czyli o wyróżnionej pozycji człowieka we wszechświecie*, „Znak”, nr 527 (4), 1999.
- Gutting G., *Michel Foucault's Archaeology of Scientific Reason*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 1989.
- Haas J.M., *The Magisterium on the cutting edge: Evangelization and culture*, [w:] *Human Dignity and Reproductive Technology*, N.C. Lund-Molfese, M.L. Kelly (eds.), University Press of America, Lanham, Maryland 2003.
- Haldane J., *Faithful Reason: Essays Catholic and Philosophical*, Routledge, London–New York 2004.
- Hales E.E.Y., *Papież Jan XXIII i jego rewolucja*, Warszawa 1965.
- Hallet G., *Greater Good: the Case for Proportionalism*, Georgetown University Press, Washington D.C. 1995.
- Haralson Hayes J., *Introduction to the Bible*, Westminster Press, Philadelphia, Pensylwania 1971.
- Hard N., *Person und Wahrheit*, [w:] *Die Wiederkehr des Naturrechts und die Neuevangalisierung Europas*, hrsg. von R. Weiler, Wien 2005.
- Häring B., *Die Würde des Menschen in Christus. Die Antrittsenzyklika Redemptor hominis Papst Johannes Paulus II. Mit einem Kommentar von Bernhard Häring*, Freiburg 1979.
- Harland P.J., *The Value of Human Life. A Study of the Story of the Flood (Genesis 6-9)*, Leiden 1996.
- Harle W., *Dogmatik*, 3, überarbeitete Auflage, Berlin 2007.
- Harrelson W., *The Ten Commandments and Human Rights*, Fortress Press, Philadelphia 1980.
- Harrington W.J., *Klucz do Biblii*, przedmowa R. de Vaux OP, Warszawa 1982.
- Harte C., *Changing Unjust Laws Justly: Pro-life Solidarity with „The Last and Least”*, Catholic University of America Press, Washington D.C. 2005.
- Hauser S., *Menschenwürde: eine theologische Erkundung*, LIT Verlag, Berlin–Hamburg–Münster 2004.

- Hauskeller M., *Versuch über die Grundlagen der Moral*, C.H. Beck, München 2001.
- Hecker Ch., *Lohn- und Preisgerechtigkeit: Historische Rückblicke und aktuelle Perspektiven unter besonderer Berücksichtigung der christlichen Soziallehren*, Metropolis-Verlag, Marburg 2008.
- Hegel G.F.W., *Wykłady z historii filozofii*, t. I, Warszawa 1994.
- Hehir J.B., *Religious activism for human rights: a Christian case study*, [w:] J. Witte, F.S. Alexander (ed.), *The Teachings of Modern Christianity on Law, Politics, and Human Nature: on Law, Politics, and Human Nature*, Columbia University Press, New York 2007.
- Hellman J., *The Humanism of Jacques Maritain*, [w:] D.W. Hudson, M.J. Mancini (eds.), *Understanding Maritain: Philosopher and Friend*, Mercer University Press, Macon 1987.
- Hellemans S., *Is there a future for Catholic social teaching after the waning of Ultramontane Mass Catholicism?*, [w:] *Catholic Social Thought: Twilight or Renaissance?*, J. Boswell, F.P. McHugh, J. Verstraeten (eds.), University Press Peeters, [Paris] 2000.
- Helling J.A., *Magisterial teaching on marriage 1880–1986: Historical constancy or radical development?*, [w:] *Change in official Catholic moral teaching*, Ch.E. Curran, Paulist Press, New York 2003.
- Hellman J., *The Humanism of Jacques Maritain*, [w:] D.W. Hudson, M.J. Mancini (eds.), *Understanding Maritain: Philosopher and Friend*, Mercer University Press, Macon 1987.
- Henry V., Nguyen T., *Christian Identity in Corinth: A Comparative Study of 2 Corinthians, Epictetus and Valerius Maximus*, Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament, 2. Reihe 243, Tübingen 2008.
- Henschel A.J., *Szabat i jego znaczenie dla współczesnego człowieka*, Gdańsk 1994.
- Herberg W., *Has Judaism Still Power to Speak? A Religion for an Age of Crisis*, [w:] *Judaism Transcends Catastrophe: God, Torah, and Israel Beyond the Holocaust*, Volume V, *Faith Seeking Understanding. The Tasks of Theology in Twenty-First-Century Judaism*, J. Neusner (ed.), Mercer University Press, Macon, Georgia, 1996.
- Hermann B., *Das Recht auf Ernährung am Beispiel Malis: wirtschaftsethische Ansätze auf dem Prüfstand*, LIT Verlag, Münster–Hamburg–London 2003.
- Hermino D., *Machiavelli to Marx. Modern Western Political Thought*, Chicago–London 1979.
- Herr T., *Wprowadzenie do katolickiej nauki społecznej*, WAM, Kraków 1999.
- Herz D., *The concept of “political religions” in the thought of Eric Voegelin*, [w:] *Totalitarianism and Political Religions. Concepts for the Comparison of Dictatorships*, H. Maier (ed.), London–New York 2004.
- Heuser S., *Menschenwürde: Eine theologische Erkundung*, Berlin–Hamburg–Münster 2004.
- Heyer K.E., *Catholics in the political arena: How faith Should inform Catholic Voters and Politicians*, [w:] *Catholics and Politics: the Dynamic Tension between Faith and Power*, K.E. Heyer et al. (eds.), Georgetown University Press, Washington D.C. 2008.
- Hicks D.A., *Inequality and Christian Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2000.
- Hildebrand D. von, *Liturgie und Persönlichkeit*, [w:] *idem, Idolkult und Gotteskult*, Regensburg 1974.
- Hill Green T., *Lectures on the Principles of Political Obligation*, Kitchener, Ontario 1999.
- Hill H., *The Politics of Modernism: Alfred Loisy and the Scientific Study of Religion*, Catholic University of America Press, Washington D.C. 2002.

- Himes K.R., OFM, *Responses to 101 Questions on Catholic Social Teaching*, Paulist Press, New York 2001.
- Himmelfrab G., *The Idea of Poverty: England in the Early Industrial Age*, Knopf, New York 1984.
- Hittinger J., *Liberty, Wisdom, and Grace: Thomism and Democratic Political Theory*, Lexington Books, Lanham, Maryland 2002.
- Hittinger R., *Human nature and the states of nature in John Paul's II. Theological anthropology*, [w:] *Human Nature in Its Wholeness: a Roman Catholic Perspective*, R. Gill et al. (eds.), Catholic Univ. of America Press, Washington D.C. 2006.
- Hittinger R., *Reasons for a civil society*, [w:] T. Fuller, J. Hittinger (eds.), *Reassessing the Liberal State: Reading Maritain's Man and the State*, American Maritain Association, Washington D.C. 2001.
- Hobhouse L.T., *Liberalism*, London 1911.
- Hochschild J.P., *The Principle of Subsidiarity and the Agrarian Ideal*, [w:] *Faith, Morality, and Civil Society*, D. McConkey, P.A. Lawlers (eds.), Lexington Books, Lanham, Maryland 2003.
- Hodgson B. (ed.), *The Invisible Hand and the Common Good*, Oxford University Press, New York 2004.
- Hoeffner J., kard., *Chrześcijańska nauka społeczna*, b.m. i r.w.
- Hoekema A.A., *Created in God's Image*, Grand Rapids, Michigan, Carlisle 1994.
- Hoerster N., *Neugeborene und das Recht auf Leben*, Frankfurt/M. 1995.
- Hofstede B.P., *Persona non grata: The Case of Zwarte Piet*, [w:] *Concepts of Person in Religion and Thought*, H.G. Kippenberg, Y.B. Kuiper, A.F. Sanders (eds.), Mouton de Gruyter, Berlin–New York 1990.
- Hogan L., *Confronting the Truth: Conscience in the Catholic Traditions*, Paulist Press, New York 2000.
- Holland J., *Modern Catholic Social Teaching: The Popes Confront the Industrial Age, 1740–1958*, Paulist Press, New York 2003.
- Holland J., *Transforming the World Economy: The Crisis of Progress and the Priority of Labor*, [w:] *Catholic Social Teaching and the United States Economy: Working Papers for a Bishops' Pastoral*, J.W. Houck, O.F. Williams (eds.), University Press of America, Washington D.C. 1984.
- Hollenbach D., *Claims In Conflict. Retrieving and Renewing the Catholic Human Rights Tradition*, Paulist Press, New York 1979.
- Hollenbach D., *The Common Good and Christian Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2002.
- Hollenbach D., *The Global Face of Public Faith: Politics, Human Rights, and Christian ethics*, Georgetown University Press, Washington D.C. 2003.
- Hollenbach D., SJ, *The Gospel of life and the Culture of death: a Response to John Conley*, [w:] *Choosing Life: a Dialogue on Evangelium vitae*, K.W. Wildes, A.C. Mitchel (eds.), Georgetown University Press, Washington D.C. 1997.
- Hollenbach D., SJ, *Unemployment and Jobs: a Theological and Ethical Perspective*, [w:] *Catholic Social Teaching and the United States Economy: Working Papers for a Bishops' Pastoral*, J.W. Houck, O.F. Williams (eds.), University Press of America, Washington D.C. 1984.

- Hollis M., *Of Masks and men*, [w:] *The Category of the Person: Anthropology, Philosophy, History*, M. Carrithers, S. Collins, S. Lukes (eds.), Cambridge University Press, New York 1985.
- Homann E., *Totum Posse, Quod Est in Ecclesia, Reservatur in Summo Pontifice: Studien zur politischen Theorie bei Aegidius Romanus*, Würzburg 2004.
- Honecker M., *Grundriss der Sozialethik*, Walter de Gruyter, Berlin–New York 1995.
- Horn G.-R., *Western European Liberation Theology: the First Wave (1924–1959)*, Oxford University Press, Oxford–New York 2008.
- Hornsby-Smith M.P., *An introduction to Catholic social thought*, Cambridge University Press, Cambridge 2006.
- Houck J.W., *U. S. Trade with developing countries*, [w:] *Catholic Social Teaching and the United States Economy: Working Papers for a Bishops' Pastoral*, J.W. Houck, O.F. Williams (eds.), University Press of America, Washington D.C. 1984.
- Hoye W.J., *Demokracja a chrześcijaństwo. Chrześcijańska odpowiedzialność za zasady demokracji*, WAM, Kraków 2003.
- Höffe O., *Wessen Menschenwürde?*, http://www.zeit.de/archiv/2001/06/200106_embryo.iii.xml?
- Hume D., *Traktat o naturze ludzkiej*, PWN, Warszawa 1963.
- Hymers J., *Not a modest proposal; Peter Singer and the definition of person*, „Ethical Perspectives. Journal of the European Ethics Network” 6 (1999).
- Hyun-Chul Cho, *An Ecological Vision of the World: toward a Christian Ecological Theology for Our Age*, Editrice Pontificia Universita Gregoriana, Roma 2004.
- Ihering R. von, *Der Zweck im Recht*, 2. Aufl. Bd. II, Leipzig 1884–1886.
- Ingarden R., *Księżeczka o człowieku*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1973.
- Irek W., ks., *Społeczność w świetle rozumu i wiary*, PWT, Wrocław 2005.
- Irek W., ks., *Żyliśmy w cieniu czy w blasku Ojca Świętego?*, „Nowe Życie”, nr 4/2007.
- Irrgang B., *Posthumanes Menschsein?: künstliche Intelligenz, Cyberspace, Roboter, Cyborgs und Designer-Menschen: Anthropologie des künstlichen Menschen im 21. Jahrhundert*, Franz Steiner Verlag, Stuttgart 2005.
- Izdebski H., *Fundamenty współczesnych państw*, LexisNexis, Warszawa 2007.
- Jabłoński M., *Pojęcie i ochrona godności człowieka w orzecznictwie organów władzy sądowniczej w Polsce*, [w:] *Godność człowieka jako kategoria prawa. (Opracowania i materiały)*, pod red. K. Complaka, Wrocław 2001.
- Jaege F., *Amerikanischer Liberalismus und zivile Gesellschaft: Perspektiven sozialer Reform zu Beginn des 20. Jahrhunderts*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 2001.
- James F., *Moral Rhetoric and Moral Reasoning*, [w:] *Choosing Life: A Dialogue on Evangelium vitae*, K.W. Wildes, A.C. Mitchel (eds.), Georgetown University Press, Washington D.C. 1997.
- Jamróż A., *Doktryna socjaldemokracji*, [w:] *Doktryny polityczne XIX i XX wieku*, pod red. K. Chojnickiej i W. Kozuba-Ciembroniewicza, Wyd. UJ, Kraków 2000.
- Jan Paweł II, *Przekroczyć próg nadziei*, TN KUL, Lublin 1994.
- Janssens L., *Droits personnels et autorité*, Louvain, Paris 1954.
- Janssens L., *Personne et Société. Théories actuelles et essai doctrinal*, Gembloux 1939.
- Janzen W., *Old Testament Ethics: A Paradigmatic Approach*, Westminster John Knox Press, Louisville 1994.

- Jasionek S., ks., *Prawa człowieka*, WAM, Kraków 2005.
- Jeannot T.M., *A Postsecular Exchange: Jacques Maritain, John Dewey and Karl Marx*, [w:] *Philosophical Theory and the Universal Declaration of Human Rights*, W. Sweet (ed.), Ottawa 2003.
- Jedin H., Dolan J.P., Repgen K. i Adriányi G., *History of the Church*, Vol. X, *The Church in Modern Age*, H. Jedin (ed.), Burns & Oates, London 1981.
- Jeffreys D.S., *A Deep Amazement at Man's Worth and Dignity". Technology and Person in Redemptor hominis*, [w:] *The Legacy of John Paul II: An Evangelical Assessment*, T. Perry (ed.), Downers Grove 2007.
- Jelonek T., ks., *Biblia a nauka*, Kraków 2005.
- Jelonek T., ks., *Repetitorium biblijne*, Petrus, Kraków 2009.
- Jodock D., *Catholicism Contending with Modernity: Roman Catholic Modernism and Anti-Modernism in Historical Context*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2000.
- Johnson D., *The Idea of a Liberal Theory: A Critique and Reconstruction*, Princeton University Press, Princeton 1996.
- Johnson P., *Historia chrześcijaństwa*, Atext, Gdańsk 1993.
- Jonsen A.R., Edelston Toulmin S., *The Abuse of Casuistry: A History of Moral Reasoning*, University of California Press, Berkeley 1990.
- Jónsson G.A., *The Image of God: Gen 1:26-28 in a Century of Old Testament Research*, Lund 1988.
- Jostock P., *Erläuterung*, [w:] *Die sozialen Rundschreiben. Papst Leo XIII. Über die Arbeiterfrage (Rerum novarum). Papst Pius XI. Über die gesellschaftliche Ordnung (Quadragesimo anno)*, Freiburg–Basel–Wien 1961.
- Journet C., *Exigences chrétiennes en politique*, Paris 1945.
- Joyce M.S., *The voluntary society and the moral order*, [w:] *A New worldly order: John Paul II and human freedom*, Ethics and Public Policy Center, Washington D.C. 1992.
- Jüngel E., *Indikative der Gnade – Imperative der Freiheit*, Mohr Siebeck, Tübingen 2000.
- Kaczor Ch.R., *The Edge of Life: Human Dignity and Contemporary Bioethics*, Springer, Dordrecht 2005.
- Kaczor Ch.R., *Proportionalism and the Natural Law Tradition*, Catholic University of America Press, Washington D.C. 2002.
- Kammer F., SJ, *Doing Faithjustice: An Introduction to Catholic Social Thought*, Paulist Press, New York 2004.
- Kampka F., *Istota i zadania związków zawodowych w świetle dokumentów społecznych Kościoła*, RW KUL, Lublin 1990.
- Kampka F., ks., *Ład gospodarczy w świetle encykliki Centesimus annus*, „Przegląd Powszechny”, nr 10/842, 1991.
- Kant I., *Uzasadnienie metafizyki moralności*, PWN, Warszawa 1953.
- Kaplow I., *Analytik und Ethik der Namen*, Königshausen & Neumann, Würzburg 2002.
- Kaul I., Grubberg I., Stern M., *Defining Global Public Goods*, [w:] I. Kaul, I. Grunberg, M. A. Stern (eds.), *Global Public Goods: International Cooperation in the 21st Century*, Oxford University Press, New York 1999.
- Kaveny M.C., *The limits of ordinary virtue*, [w:] *Choosing Life: A Dialogue on Evangelium vitae*, K.W. Wildes, A.C. Mitchel (eds.), Georgetown University Press, Washington D.C. 1997.

- Kaźmierczak P., *Personalistyczna koncepcja wychowania w nauczaniu Jana Pawła II*, Ignatianum, WAM, Kraków 2003.
- Kearney R., *The God who May be: A Hermeneutics of Religion*, Indiana University Press, Bloomington and Indianapolis 2001.
- Kędzia Z., *Burżuazyjna koncepcja praw człowieka*, Ossolineum, Wrocław 1980.
- Keenan J.F., *Commandments of Compassion*, Sheed & Ward, Franklin, Wisconsin 1999.
- Kelly M., *Catholics and Communism in Liberation France, 1944–47*, [w:] *Religion, Society and Politics in France, since 1789*, F. Tallet, N. Atkin (eds.), London–Rio Grande–Ohio 1991.
- Kempshall M.S., *The Common Good in Late Medieval Political Thought*, Clarendon Press, Oxford 1999.
- Kern U., *Liebe als Erkenntnis und Konstruktion von Wirklichkeit: „Erinnerung“ an ein stets Aktuelles Erkenntnispotential*, Walter de Gruyter, Berlin–New York 2001.
- Ketteler W.E. von, *Die Arbeiterbewegung und ihr Streben zu Religion und Sittlichkeit*, Freiburg 1869.
- Ketteler W.E. von, *Die Arbeiterfrage und das Christentum*, Mainz 1864.
- Ketteler W.E. von, *Die großen sozialen Fragen der Gegenwart*, Mainz 1849.
- Ketteler W.E. von, *Die Katholiken im Deutschen Reiche*, Mainz 1873.
- Ketteler W.E. von, *Liberalismus, Sozialismus und Christentum*, Mainz 1871.
- Ketteler W.E. von, *Freiheit, Autorität und Kirche*, Mainz 1867.
- Ketteler W.E. von, *Nauczanie społeczne. (Wybór pism)*. Wybór, przekład i wstęp ks. Zbigniew Waleszczuk, PAX, Warszawa 2007.
- Keys M.M., *Aquinas, Aristotle, and the Promise of the Common Good*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2006.
- Kippenberg H.G., Kuiper Y.B., Anders A.F., *Studying Concept of Person: General Introduction*, [w:] *Concepts of Person in Religion and Thought*, H.G. Kippenberg, Y.B. Kuiper, A.F. Anders, Mouton de Gruyter, Berlin–New York 1990.
- Kliem H., *Darstellung und kritische Auseinandersetzung mit Peter Singers „praktischer Ethik“*, Grün Verlag, München 2007.
- Kłoczowski J.A., OP, *Od fenomenu do fundamentu*, rozmowa z Janem Andrzejem Kłoczowskim OP, [w:] *Przewodnik po encyklikach. Myśląc z Janem Pawłem II*. Komentarze Maciej Zięba OP, rozmawiał Paweł Kozacki OP, Poznań 2003.
- Kłoczowski J.A., OP, *Po rozum do głowy i po wiarę do serca*, rozmowa z Janem Andrzejem Kłoczowskim OP, „W drodze” nr 12 (364), 2003.
- Klose M., Mante W., Zsivkovits V., *Katholisches Soziallexikon*, Innsbruck 1980.
- Kluj W., OMI, *Godność każdej kultury*, rozmowa z Wojciechem Klujem OMI, [w:] *Przewodnik po encyklikach. Myśląc z Janem Pawłem II*. Komentarze Maciej Zięba OP, rozmawiał Paweł Kozacki OP, Poznań 2003.
- Kobusch T., *Die Entdeckung der Person. Metaphysik der Freiheit und modernes Menschenbild*, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt 1997.
- Köchler H., *Karol Wojtyła's Notion of the Irreducible in Man and the Quest for a Just World Order*, [w:] *Karol Wojtyła's Philosophical Legacy*, t. 35, G.F. McLean, N. Mardas, A.B. Curry (eds.), The Council for Research in Values and Philosophy, Washington D.C. 2008.
- Kochuthara S.G., CMI, *The Concept of Sexual Pleasure in the Catholic Moral Tradition*, Editrice Pontificia Università Gregoriana, Roma 2007.

- Kołodkowski L., *Nieskromny komentarz do skromnej encykliki*, „Argumenty” 5, 1961, nr 38.
- Kolańczyk K., *Prawo rzymskie*, PWN, Warszawa 1986.
- Komonchak J.A., *The Significance of Vatican Council II for Ecclesiology*, [w:] P. Granfield, P.C. Phan (eds.), *The Gift of the Church: A Textbook on Ecclesiology in Honor of Patrick Granfield*, O.S.B., Liturgical Press, Collegeville, Minnesota 2000.
- Komonchak J.A., *Subsidiarity in the Church: The State of the Question*, „The Jurist”, 48, 1988.
- Kondziela J., ks., *Pojęcie „bonum commune” na tle współczesnych kierunków etyki katolickiej*, Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne 1, 1968.
- Kondziela J., ks., *Pokój w nauce Kościoła. Pius XII – Jan Paweł II*, Wyd. KUL, Lublin 1992.
- Kornatowski W., *Rozwój pojęć o państwie w starożytnej Grecji*, PZWS, Warszawa 1950.
- Koshy N., *Wolność religijna w zmieniającym się świecie*, WAM, Kraków 1998.
- Kossel C.G., SJ, *Thomistic Moral Philosophy in the Twentieth Century*, [w:] *The Ethics of Aquinas*, S.J. Pope (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 2002.
- Koterski J., *Response*, [w:] *Prophecy and Diplomacy: The Moral Doctrine of John Paul II: a Jesuit Symposium*, J.J. Conley SJ, J.W. Koterski SJ (eds.), Fordham University Press, New York 1999.
- Kowalski J., ks., *Kultura w integralnym rozwoju człowieka w świetle nauczania papieża Jana Pawła II*, [w:] *Człowiek drogą Kościoła. Moralne aspekty nauczania Jana Pawła II*, red. ks. K. Gryz, Wydawnictwo św. Stanisława BM, Kraków 2004.
- Kowalski J., ks., *Personalistyczny wymiar pracy w świetle nauczania Papieża Jana Pawła II*, [w:] *Człowiek drogą Kościoła. Moralne aspekty nauczania Jana Pawła II*, red. ks. K. Gryz, Wydawnictwo św. Stanisława BM, Kraków 2004.
- Kowalski J., ks., *Problematyka moralna w encyklice Fides et ratio*, [w:] *Człowiek drogą Kościoła. Moralne aspekty nauczania Jana Pawła II*, red. ks. K. Gryz, Wydawnictwo św. Stanisława BM, Kraków 2004.
- Kowalczyk S., ks., *Człowiek i Bóg w nauce św. Augustyna*, ODiSS, Warszawa 1987.
- Kowalczyk S., ks., *Człowiek i społeczność. Zarys filozofii społecznej*, Wyd. KUL, Lublin 2005.
- Kowalczyk S., ks., *Filozofia kultury. Próba personalistycznego ujęcia problematyki*, Wyd. KUL, Lublin 1995.
- Kowalczyk S., ks., *Filozofia wolności. Rys historyczny*, Wyd. KUL, Lublin 1999.
- Kowalczyk S., ks., *Wprowadzenie do filozofii J. Maritaina*, RW KUL, Lublin 1992.
- Kowalczyk S., ks., *Zasady życia społecznego w nauczaniu Jana Pawła II*, [w:] *Pomiędzy etyką a polityką. 80 lat socjologii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. (1918–1998)*, pod red. E. Hałas, Wyd. KUL, Lublin 1998.
- Koyzis D.T., *Political Visions and Illusions: A Survey and Christian Critique of Contemporary Ideologies*, InterVarsity Press, Downers Grove, Illinois 2003.
- Kozerska E., *Państwo i społeczeństwo w poglądach Piusa XI*, Wyd. UW, Wrocław 2005.
- Kozielecki J., *O godności człowieka*, Czytelnik, Warszawa 1977.
- Krąpiec M.A., *Człowiek i prawo naturalne*, TN KUL, Lublin 1986.
- Krąpiec M.A., *Człowiek jako osoba*, Polskie Tow. Tomasza z Akwinu, Lublin 2005.
- Krąpiec M.A., *Ja człowiek. Zarys antropologii filozoficznej*, TN KUL, Lublin 1974.
- Krąpiec M.A., *Jaka demokracja*, [w:] *Demokracja i demokracje. Materiały z XXXVI Tygodnia Filozoficznego KUL*, „Filozofia” nr 24 (1995).

- Krapiec M.A., *Ludzka wolność i jej granice*, Polskie Tow. Tomasza z Akwinu, Lublin 2004.
- Krapiec M.A., *O ludzką politykę!*, Gutenberg-Print, Warszawa 1996.
- Krasnodębski Z., *Odwroćenie*, „Znak”, nr 527(4), 1999.
- Kraynak R.P., Tinder G.E., *In Defense of Human Dignity: Essays for our Times*, University of Notre Dame Press, Notre Dame, Indiana 2003.
- Krier Mich M.L., *Catholic Social Teaching and Movements*, Twenty-Third Publications Mystic, CT 1998.
- Krier Mich M. L., *Commentary on Mater et magistra, (Christianity and social Progress)*, [w:] *Modern Catholic Social Teaching: Commentaries and Interpretations*, K.R. Himes O.F.M. (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 2005.
- Kroeker P.T., *Christian Ethics and Political Economy in North America: a Critical Analysis*, McGill-Queen's University Press, Montreal–Buffalo 1995.
- Kroeker P.T., *In Laborem exercens, not animal laborans but man the maker or homo faber constitutes the meaning and dignity of human labor*, [w:] *idem, Christian Ethics and Political Economy in North America: a Critical Analysis*, McGill-Queen's University Press, Montreal–Buffalo 1995.
- Krucina J., ks., *Po Bogu – pierwsze i ostatnie prawo w społeczności*, Colloquium Salutis, Wrocławskie Studia Teologiczne 9, 1977.
- Krucina J., ks., *Co powiedział papież. Redemptor hominis – encyklika o sprawie człowieka*, Colloquium Salutis, Wrocławskie Studia Teologiczne 11, 1979.
- Krucina J., ks., *Spółeczność – kontrakt czy uczestnictwo? Państwo, polityka, demokracja, kapitalizm*, Colloquium Salutis, Wrocławskie Studia Teologiczne 25, 1993.
- Krucina J., ks., *Dobro wspólne. Teoria i jej zastosowanie*, PWT, Wrocław 1972.
- Kruger H., *Allgemeine Staatslehre*, Stuttgart 1964.
- Kruhöffler G., *Der Mensch – das Bild Gottes*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 1999.
- Krzysztofowicz J., *Apologia demokracji Jacquesa Maritaina*, Znak, nr 468(5), 1994.
- Kucharski P., *Pope John Paul II and the natural law*, [w:] *Karol Wojtyła's Philosophical Legacy*, t. 35, G.F. McLean, N. Mardas, A.B. Curry (eds.), The Council for Research in Values and Philosophy, Washington D.C. 2008.
- Kudłaszyk A., *Katolicka myśl społeczno-polityczna w Galicji na przełomie XIX i XX wieku*, Wyd. Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 1980.
- Kula M., *Ani wolność, ani równość, a z braterstwem też na bakier*, http://www.mowiawieki.pl/artukul.html?id_artukul=1465.
- Kundera E., *Doktryna socjalistów z katedry (1872–1918)*, Wyd. UW, Wrocław 1996.
- Kupczak O.J., *O znaczeniu antropologii teologicznej w myśli Jana Pawła II*, [w:] *O antropologii Jana Pawła II*, pod red. J. Grabowskiego, Toruń 2004.
- Kupny J., ks., *Obraz człowieka u podstaw nauczania encykliki*, Colloquium Salutis. Wrocławskie Studia Teologiczne 25, 1993.
- Kuziç P., *Slavorum apostoli the Enduring Legacy of Cyril and Methodius*, [w:] *The Legacy of John Paul II: An Evangelical Assessment*, T. Perry (ed.), InterVarsity, Downers Grove 2007.
- Kuźniar S., *Książka o duszy*, Wydawnictwo M, Kraków 2004.
- Kwitny J., *Człowiek stulecia. Życie i czasy papieża Jana Pawła II*, Fijorr Publishing, Warszawa–Chicago 1998.

- Lagard G. de, *La naissance de l'esprit laïque au déclin du moyen-âge*, t. II, Paris 1958.
- Lamb M.M., M. Levering, *Introduction*, [w:] *Vatican II: Renewal within Tradition*, Oxford University Press US, Oxford–New York 2008.
- Lamoureux P.A., *Immigration reconsidered in the context of an ethic of solidarity*, [w:] *Made in God's Image: The Catholic Vision of Human Dignity*, R. Duffy OFM, A. Gambatese OFM (eds.), Paulist Press, New York–Mahwah 1999.
- Lamoureux P.A., *Laborem exercens*, [w:] *Modern Catholic Social Teaching: Commentaries and Interpretations*, K.R. Himes O.F.M. (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 2005.
- Langan J.P., SJ, *The Christmas Messages of Pius XII (1939–1945)*, [w:] *Modern Catholic Social Teaching: Commentaries and Interpretations*, K.R. Himes O.F.M. (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 2005.
- Langan J.P., SJ, *Situating the teaching of John Paul II on Capital Punishment: Reflections on Evangelium vitae*, [w:] *Choosing Life: A Dialogue on Evangelium vitae*, K.W. Wildes, A.C. Mitchel (eds.), Georgetown University Press, Washington D.C. 1997.
- Laubier P. de, *Myśl społeczna Kościoła katolickiego od Leona XIII do Jana Pawła II*, Warszawa–Kraków 1988.
- Lavastida J.I., *Health care and the common good: a Catholic theory of justice*, University Press of America, Lanham, Maryland 2000.
- Lebert L.J. OP, *Dynamisme concretè du developpement*, Paris 1961.
- Lecomte du Noüy P., *La dignité humaine*, New York 1944.
- Lehmann D., *Democracy and Development in Latin America: Economics, Politics and Religion in the Postwar Period*, Polity, Cambridge 1990.
- Lehmkuhler K., *Inhabitatio: die Einwohnung Gottes im Menschen*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 2004.
- Leibholz G., *Menschenwürde und freiheitliche Rechtsordnung: Festschrift f. Willi Geiger z. 65. Geburtstag*, Mohr Siebeck, Tübingen 1974.
- Leibniz G.W., *Nowe rozważania dotyczące rozumu ludzkiego*, PWN, Warszawa 1955.
- Leibniz G.W., *Teodycea. O dobroci Boga, wolności człowieka i pochodzeniu zła*, PWN, Warszawa 2001.
- Leisinger K.M., Schmitt K., *All Our People: Population Policy with a Human Face*, Island Press, Washington D.C. 1994.
- Leitzel J., *Regulating Vice: Misguided Prohibitions and Realistic Controls*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2008.
- Leopardi G., *Canto notturno di un pastore errante Dell' Asia*, [w:] *idem, Canti*, Torino 1980.
- Letwin S.R., Reynolds N.B., *On the History of the Idea of Law*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2005.
- Levering M., *Biblical Natural Law: A Theocentric and Teleological Approach*, Oxford University Press, Oxford–New York 2008.
- Lisak M., *Katolicki liberalizm. Etyka społeczna Michaela Novaka*, Esprit, Euro Nexus Publishing House, Kraków–Dublin 2008.
- Lisska A.J., *Aquinas's Theory of Natural Law: An Analytic Reconstruction*, Clarendon Press, Oxford University Press, New York 1996.

- Little D., *Religion and human rights: A personal testament*, [w:] *Christianity and Human Rights: Influences and Issues*, F.S. Adeney, A. Sharma (eds.), University of New York Press, New York 2007.
- Living the Catholic Social Tradition: Cases and Commentary*, K. Maas Weigert, A.K. Kelley (eds.), Rowman & Littlefield Publishers, Lanham, Maryland 2005.
- Lizza J.P., *Persons, Humanity, and the Definition of Death*, Johns Hopkins University Press, Baltimore 2006.
- Locke J., *Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego*, PWN, Warszawa 1955.
- Long D.S., *Divine Economy: Theology and the Market*, Routledge, London New–York 2000.
- Lorberbaum Y., *Imago Dei in Judaism: Early Rabbinic Literature, Philosophy and Kabbalah: The Teaching about God, Human Person and the Beginning in Talmudic and Kabbalistic Judaism*, [w:] *The Concept of God, the Origin of the World, and the Image of the Human in the World Religions*, P. Kosłowski (ed.), Kluwer Academic, Boston 2001.
- Love T.T., *John Courtney Murray: Contemporary Church-state Theory*, Doubleday, New York 1965.
- Lubac H. de, *Dramat humanizmu ateistycznego*, WAM, Kraków 2004.
- Lubac H. de, *Katolicyzm. Społeczne aspekty dogmatu*, Znak, Kraków 1985.
- Lubac H. de, *The drama of atheist humanism*, Ignatius Press, San Francisco 1995.
- Luebe H. de, *Religion nach der Aufklärung*, Wilhelm Fink Verlag, München 2004.
- Luscombe D.E., *Hierarchy in the late Middle Ages: criticism and change*, [w:] J. Canning, *Political Thought and the Realities of Power in the Middle Ages: Politisches Denken und Die Wirklichkeit Der Macht Im Mittelalter*, Veröffentlichungen des Max-Planck-Instituts für Geschichte, Bd. 147, 1. Auflage, Göttingen 1998.
- Lustiger J.-M., *Bądźcie godni swego człowieczeństwa*, przedmowa J. Tischner, Verbinum, Warszawa 1998.
- Łuszczynska M., *Filozofia prawa Czesława Martyniaka*, Wyd. UMCS, Lublin 2008.
- Łużyński W., ks., *Struktury pośrednie pomiędzy jednostką ludzką a państwem w społecznym nauczaniu Kościoła*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2008.
- Made in God's Image: The Catholic Vision of Human Dignity*, R. Duffy OFM, A. Gambatese OFM (eds.), Paulist Press, New York–Mahwah 1999.
- Madison G.B., *The Political Economy of Civil Society and Human Rights*, Routledge, London–New York 1998.
- Mahoney J., *The Challenge of Human Rights. Origin, Development and Significance*, Blackwell, Oxford 2007.
- Majka J., *Etyka społeczna i polityczna*, ODiSS, Warszawa 1993.
- Majka J., *Filozofia społeczna*, Wyd. WKA, Wrocław 1982.
- Majka J., *Katolicka nauka społeczna*, ODiSS, Warszawa 1988.
- Majka J., *Komentarz*, [w:] Jan Paweł II, *Centesimus annus*, Wrocław 1991.
- Majka J., *Komentarz do encykliki Jana Pawła II Sollicitudo rei socialis*, [w:] Jan Paweł II, *Sollicitudo rei socialis*, Wrocław 1994.
- Majka J., *Komentarz do encykliki Jana XXIII Mater et magistra*, [w:] Jan XXIII, *Mater et magistra*, Wrocław 1997.

- Majka J., *Koncepcja dobra wspólnego w tomistycznej filozofii społecznej*, Roczniki Filozoficzne KUL, 17 (1969), z. 2.
- Majka J., *Rozważania o etyce pracy*, Wyd. Turn, Wrocław 1997.
- Maldonado C.E., *Human Rights, Solidarity and Subsidiarity: Essays Toward a Social Ontology*, Council for Research in Values and Philosophy, Washington D.C. 1997.
- Mancini M.J., *Maritain's democratic vision: „You have no Bourgeois”*, [w:] D.W. Hudson, M.J. Mancini (eds.), *Understanding Maritain: Philosopher and Friend*, Mercer University Press, Macon 1987.
- Mannion G., *The Vision of John Paul II: Assessing His Thought and Influence*, Liturgical Press, Collegeville, Minnesota 2008.
- Marchione M., *Consensus and Controversy: Defending Pope Pius XII*, Paulist Press, New York 2002.
- Marciano A., *Ethiques de l'économie: introduction à l'étude des idées économiques*, De Boeck Université, Paris 1999.
- Marecki J., SDS, *O wyzwalającej mocy prawdy*, [w:] *Wokół encykliki Veritatis splendor*, Częstochowa 1994.
- Marecki J., SDS, *Życie ludzkie a życie osobowe. Kilka uwag na marginesie 60. numeru encykliki Evangelium vitae*, [w:] *Jan Jan Paweł II. Evangelium vitae. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń SDS, ks. J. Nagórny, Lublin 1999.
- Marecki J., *Robert Spaemann a współczesny spór o pojęcie osoby*, [w:] R. Spaemann, *Osoby. O różnicy między czymś a kimś*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2001.
- Mariański J., ks., *Kwestia ekologiczna w encyklice Centesimus annus*, Colloquium Salutis, Wrocławskie Studia Teologiczne 25, 1993.
- Maritain J., *Christianity and Democracy*, Arno. Press, New York 1980.
- Maritain J., *Człowiek i państwo*, Znak, Kraków 1993.
- Maritain J., *Démocratie et autorité*, Annales de Philosophie politique, t. II, Le Pouvoir, Paris 1957.
- Maritain J., *Duchowa misja świeckich*, „W drodze” nr 2 (1982).
- Maritain J., *Dziewięć wykładów o podstawowych pojęciach filozofii moralnej*, Wyd. KUL, Lublin 2001.
- Maritain J., *Humanizm integralny. Zagadnienia doczesne i duchowe nowego świata chrześcijańskiego*, Katolicki Ośrodek Wydawniczy „Veritas”, Londyn 1960.
- Maritain J., *La Personne et le bien commun*, Paris 1947.
- Maritain J., *Les conditions spirituelles du progrès et de la paix*, [w:] *Rencontre des cultures à l'UNESCO sous le signe du Concile oecuménique Vatican II*, Paris 1966.
- Maritain J., *Les droits de l'homme et la loi naturelle*, Paris 1957.
- Maritain J., *O nową cywilizację chrześcijańską*, [w:] *idem, Religia i kultura*, Fronda, Warszawa 2007.
- Maritain J., *The Person and the Common Good*, New York 1947.
- Maritain J., *Principes d'une politique humaniste*, Paris 1945.
- Maritain J., *Reflexions sur l'Amerique*, Paris 1958.
- Maritain J., *Religia i kultura*, Fronda, Warszawa 2007.
- Maritain J., *The Rights of Man and Natural Law*, London 1944.
- Maritain J., *Rozum a życie*, „Kultura” nr 51–52 (1937).

- Maritain J., *Trzej reformatorzy. Luter. Kartezjusz. Rousseau*, Warszawa 2005.
- Markiewicz S., *Chrześcijaństwo a związki zawodowe*, Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, Warszawa 1985.
- Martinez Barrera J., *Ordre politique chez Saint Thomas d'Aquin*, [w:] *Actualité de La Pensée Médiévale. Recueil D'articles*, J. Follon, J.J. McEvoy (éd.), Louvain, Paris 1994.
- Martinez Piedra A., *Natural Law: the Foundation of an Orderly Economic System*, Lexington Books, Lanham, Maryland 2004.
- Martyniak Cz., *Obiektywna podstawa prawa według św. Tomasza z Akwinu*, Lublin 1949.
- Massaro T., SJ., *Living Justice: Catholic Social Teaching in Action*, Lanham, Maryland 2000.
- Massaro T., *United States Welfare Policy: a Catholic Response*, Georgetown University Press, Washington D.C. 2007.
- Matuszak S.M., *Person, Encounter, Communion: The Legacy and Vision of Pope John Paul*, [w:] *Karol Wojtyła's Philosophical Legacy*, t. 35, G.F. McLean, N. Mardas, A.B. Curry (eds.), The Council for Research in Values and Philosophy, Washington D.C. 2008.
- Mauss M., *Socjologia i antropologia*, Wydawnictwo KR, Warszawa 2001.
- May L., *The Socially Responsive Self: Social Theory and Professional Ethics*, University of Chicago Press, Chicago 1996.
- May W.E., *An Introduction to Moral Theology*, Our Sunday Visitor Pub., Huntington, IN 2003.
- May W.E., *Germain Grisez on moral principles and moral norms: Natural and Christian*, [w:] *Natural Law and Moral Inquiry: Ethics, Metaphysics, and Politics in the Work of Germain Grisez*, R.P. George (ed.), Georgetown University Press, Washington, D.C. 1998.
- May W.E., *John Paul II's encyclical Veritatis splendor and bioethics*, [w:] *John Paul II's Contributions to Catholic bioethics*, C. Tollefsen (ed.), Springer, Dordrecht 2004.
- Mays J.L., *The source and scope of human dignity*, [w:] *God and Human Dignity*, R. Kendall Soulen, L. Woodhead (eds.), W.B. Eerdmans Publishing, Grand Rapids, Michigan 2006.
- Mazur J., OSPPE, *Katolicka nauka społeczna. (Skrypt dla studentów teologii)*, Wydawnictwo „Unum”, Kraków 1992.
- Mazurek F.J., ks., *Katalog praw człowieka w encyklice Centesimus annus*, [w:] *Colloquium Salutis*, Wrocławskie Studia Teologiczne 25, 1993.
- Mazurek F.J., ks., *Godność pracy ludzkiej i jej pierwszeństwo przed kapitałem*, „Ateneum Kapłańskie”, 83 (1991) nr 493, z. 3.
- Mazurek F.J., ks., *Godność osoby ludzkiej jako wartość absolutna*, „Rocznik Nauk Społecznych”, Lublin 1993.
- Mazurek F. J., ks., *Godność osoby ludzkiej podstawą praw człowieka*, RW KUL, Lublin 2001.
- Mazurek F.J., ks., *Prawa człowieka w nauczaniu społecznym Kościoła (od papieża Leona XIII do papieża Jana Pawła II)*, Lublin 1991.
- Mazurek F.J., ks., *Personalistyczno-integralne ujęcie katolickiej nauki społecznej w eksplikacji Stefana kardynała Wyszyńskiego*, Polihymnia, Lublin 1999.
- Mazurkiewicz P., ks., *Kościół i demokracja*, PAX, Warszawa 2001.
- McAller G.J., *Ecstatic Morality and Sexual Politics: A Catholic and Antitotalitarian Theory of the Body*, Fordham University Press, New York 2005.
- McCann D.P., *The common good in catholic social teaching. A case study in Modernization*, [w:] *In Search of the Common Goods*, Dennis McCann, Patrick D. Miller, T & T Clark International, New York 2005.

- McCool G.A., SJ, *Nineteenth-Century Scholasticism: The Search for a Unitary Method*, Fordham Univ Press, New York 1989.
- McDermott J.M., *The thought of Pope John Paul II: A Collection of Essays and Studies*, Editrice Pontificia Università Gregoriana, Roma 1993.
- McDonough M.J., *Can a Health Care Market Be Moral?: A Catholic Vision*, Georgetown University Press, Washington D.C. 2007.
- McGrath A.E., *Christian Theology: An Introduction*, Blackwell, Malden, Massachusetts 2007.
- McGrath A.E., *The Blackwell Encyclopedia of Modern Christian Thought*, Blackwell, Oxford–Cambridge, Massachusetts 1993.
- McKinley Brennan P., *Maritain (1882–1973). Commentary*, [w:] *Modern Roman Catholicism, on Law, Politics, & Human Nature*, J. Writte Jr., F.S. Alexander (eds.) Columbia University Press, New York 2007.
- Melina L., ks., *Drogocenne i kruche sumienie*, [w:] *Wokół encykliki Veritatis splendor*, Częstochowa 1994.
- Mello A., *Judaizm*, WAM, Kraków 2002.
- Merkle J.A., SNDdeN, *Z serca Kościoła. Katolicka tradycja społeczna*, PAX, Warszawa 2009.
- Mesa J.P., Traffas J.R., *Capital punishment or prudential executions*, [w:] *Truth Attends: Essays in Honor of Jacques Maritain*, J.G. Trapani Jr. (ed.), American Maritain Association, Washington D.C. 2004.
- Messineo A.S., *L'umanesimo integrale*, „Civiltà Cattolica”, Anno 107, Vol. III, 1 Sept., 1956.
- Messner J., *Das Gemeinwohl. Idee, Wirklichkeit, Aufgaben*, Osnabrück 1962.
- Messner J., *Die Idee der Menschenwürde*, [w:] G. Leibholz et al. (Hrsg.), *Menschenwürde und freiheitliche Rechtsordnung*, Tübingen 1974.
- Messner J., *Die Wirtschaft in den Lehr- und Hirtenäusserungen von Pius XII*, [w:] *Pius XII. zum Gedächtniss*, H. Schambeck (Hrsg.), Duncker & Humblot, Berlin 1977.
- Messner J., *Menschenwürde und Menschenrechte*, Ausgewählte Artikel, Wien–München 2004.
- Meyer M.J., *Idea godności u Kanta a współczesna myśl polityczna*, [w:] *Godność człowieka jako kategoria prawa*, (Opracowania i materiały), pod red. K. Complaka, Wrocław 2001.
- Milano A., *Persona in teologia. Alle origini del cristianesimo antico*, Roma 1996.
- Mill J.S., *Utylitaryzm. O wolności*, PWN, Warszawa 1959.
- Miller A., IHM, *Global economic structures: Their human Implications*, [w:] *Religion and Economic Justice*, M. Zweig (ed.), Temple University Press, Philadelphia 1991.
- Miller R.B., *Christian Attitudes toward Boundaries: Methaphysical and Geographical*, [w:] J.A. Coleman (ed.), *Christian political ethics*, Princeton University Press 2007.
- Millon-Delsol Ch., *Zasada pomocniczości*, Znak, Kraków 1995.
- Mirandola Pico Della, *De hominis dignitate* (1486), *Godność człowieka*, (tłum. Z. Kalita), [w:] *Wybrane teksty z historii filozofii. Filozofia włoskiego Odrodzenia*, wyboru dokonał oraz wstępem opatrzył A. Nowicki, PWN, Warszawa 1967.
- Mises L. von, *Ludzkie działanie. Traktat o ekonomii*, Warszawa 2007.

- Mises L. von, *Socialism*, Liberty Fund, Indianapolis 1981.
- Misztal B., *Open Society, Social Action, and the prospects of Social Mobilization in the Twenty-First Century*, [w:] *Religion, Mobilization, and Social Action*, A.D. Shupe, B. Misztal (ed.), Praeger, Westport, London 1998.
- Mitchell A.C., *The use of scripture in Evangelium vitae*, [w:] *Choosing Life: A Dialogue on Evangelium vitae*, K.W. Wildes; A.C. Mitchel (eds.) Georgetown University Press, Washington D.C. 1997.
- Mockenhaupt H., *Bischof Ketteler als Seelsorger und Sozialreformer*, [w:] *Texte zur katholischen Soziallehre III. Dokumentierung der Kettelerjahres 1977*, KAB, Kevelaer 1978.
- Möller G., *Ethics and the Life of Faith: A Christian Moral Perspective*, Morality and the Meaning of Life, 6, Peeters Publishers, Leuven 1998.
- Molony J., Thompson D.M., *Christian social thought*, [w:] *World Christianities, c. 1815–1914*, S. Gilley, B. Stanley (eds.), Cambridge University Press, Cambridge 2006.
- Mroczkowski I., ks., *Chrześcijańskie zasady nowej kultury życia. O odwagę nowego stylu życia*, [w:] *Jan Paweł II. Evangelium vitae. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń SDS, ks. J. Nagórny, Lublin 1999.
- Mrówczyński T., *Personalizm Maritaina i współczesna myśl katolicka*, Książka i Wiedza, Warszawa 1964.
- Mueller J.J. SJ. et al., *Theological Foundations: Concepts and Methods for Understanding Christian Faith*, Saint Mary's Press, Minnesota 2007.
- Muhler E., *Die Soziallehre der Päpste*, München 1958.
- Münkler H., Bluhm H., *Gemeinwohl und Gemeinsinn als politisch- Soziale Leitbegriffe*, [w:] H. Münkler, H. Bluhm (Hrsg.), *Gemeinwohl und Gemeinsinn: Historische semantiken politischer Leitbegriffe*, Akademie Verlag, Berlin 2001.
- Munro B.N., *The Universal Declaration of Human Rights, Maritain, and the universality of human rights*, [w:] *Philosophical Theory and the Universal Declaration of Human Rights*, W. Sweet (ed.), University of Ottawa Press, Ottawa 2003.
- Murphy M.C., *Natural Law in Jurisprudence and Politics*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2006.
- Murphy R.E., OC, *Odpowiedzi na 101 pytań o Torę*, WAM, Kraków 2003.
- Mysłek W., *Spółeczno-polityczna doktryna Kościoła papieża Jana XXIII i Pawła VI*, PWN, Warszawa 1988.
- Nachef A., *Mary's Pope: John Paul II, Mary, and the Church since Vatican II*, Sheed & Ward, Franklin, Wisconsin 2000.
- Nachi M., *The Articulation of „I”, „We” and the „Person”: Elements for an anthropological approach within western and islamic contexts*, [w:] B. Dupret (ed.) *Standing Trial: Law and the Person in the Modern Middle East*, I.B. Tauris, London 2004.
- Nagórny J., ks., *Między „kulturą śmierci” a „kulturą życia” – wyzwania współczesności*, [w:] *Jan Paweł II. Evangelium vitae. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń SDS, ks. J. Nagórny, TN KUL, Lublin 1999.
- Nagórny J., ks., *Wprowadzenie*, [w:] *Jan Paweł II. Evangelium vitae. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń SDS, ks. J. Nagórny, TN KUL, Lublin 1999.
- Nardin T., Mapel D.R., *Traditions of International Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 1993.

- Natural law and Moral inquiry: Ethics, Metaphysics, and Politics in the Work of Germain Grisez*, George R.P. (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 1998.
- Nauka solidarnego rozwoju, rozmowa z A. Dylus*, [w:] *Przewodnik po encyklikach. Myśląc z Janem Pawłem II*. Komentarze Maciej Zięba OP, rozmawiał Paweł Kozacki OP, W Drodze, Poznań 2003.
- Nawroth E., *Die Sozial- und Wirtschaftsphilosophie des Neoliberalismus*, Heidelberg 1961.
- Nédoncelle M., *Remarques sur l'expression de la personne en grec et en latin*, [w:] *Explorations personnalistes*, Paris 1970.
- Nell-Breuning O. von, *Soziallehre der Kirche*, Wien 1977.
- Neuhaus R.J., *Biznes i ewangelia. Wyzwania dla chrześcijanina kapitalisty*, W Drodze, Poznań 1993.
- Neusner J., *God's Rule: the Politics of World Religions*, Georgetown University Press, Washington D.C. 2003.
- Nicholas T.R., *That All May Be One: Hierarchy and Participation in the Church*, Liturgical Press, Collegeville, Minnesota 1997.
- Niebuhr R., *Man's Nature and His Communities*, Scribner, New York 1965.
- Niemeyer M.F., *The One and the Many in the Social Order according to Saint Thomas Aquina*, Catholic University of America Press, Washington D.C. 1951.
- Nieszyty E., *Miejsce i rola personalistycznej koncepcji społeczeństwa demokratycznego w humanizmie integralnym Jacques'a Maritaina*, Instytut Filozofii UAM, Poznań 2005.
- Noonan H.W., *Personal Identity*, Routledge, London–New York 2003.
- Noriega A.E. de, *The EU Principle of Subsidiarity and Its Critique*, Oxford University Press, Great Clarendon, Oxford–New York 2002.
- Northcott M.S., *The Environment and Christian Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 1996.
- Norton D.L., *Democracy and Moral Development: A Politics of Virtue*, University of California Press, London 1995.
- Nossol A., bp, *Chrystologia encykliki Redemptor hominis*, [w:] *Redemptor hominis. Tekst i komentarz*, Kraków 1980.
- Novak M., *Human Dignity, Human rights*, First Things 97 (November 1999).
- Novak M., *Liberalizm-sprzymierzeniec czy wróg Kościoła. Nauczanie społeczne Kościoła a instytucje liberalne*, W Drodze, Poznań 1993.
- Novak M., *Prawdziwa sprawiedliwość społeczna*, <http://www.bezuprzedzen.pl/clintonland/pss.shtml>.
- Novak M., *Przewodnik po encyklikach. Myśląc z Janem Pawłem II*. Komentarze Maciej Zięba OP, rozmawiał Paweł Kozacki OP, W Drodze, Poznań 2003.
- Novak M., *Religion and Political Economy*, [w:] *The religion factor: an introduction to how religion matters*, W.S. Green, J. Neusner (eds.), Westminster John Knox Press, Louisville, Kentucky 1996.
- Novak M., *The Open Church*, Transaction Publishers, New Brunswick 2002.
- Novak M., *This Hemisphere of Liberty: A Philosophy of the Americas*, American Enterprise Institute, Washington D.C. 1992.
- Novak M., *Three Precisions: Social Justice*, <http://www.firstthings.com/onthesquare/2009/12/three-precisions58-social-justice>.

- Novak M., *Wolne osoby i dobro wspólne*, Znak, Kraków 1998.
- Nowaczyk M., *Myśl społeczna Jana Pawła II*, [w:] *Filozofia i myśl społeczna Jana Pawła II*, IFiS PAN, Warszawa 2003.
- Nowicki L.A., OFM, *Społeczna gospodarka rynkowa – moralna słuszność zysku*, Colloquium Salutis, Wrocławskie Studia Teologiczne 25, 1993.
- Nyunt Wai M., *Pañcasila and Catholic Moral Teaching: Moral Principles as Expression of spiritual experience in Theravada Buddhism and Christianity*, Pontificia Univ. Gregoriana, Roma 2002.
- O'Brien J.C., *Karl Marx, the Social Theorist*, [w:] *Karl Marx's Economics: Critical Assessments*, J. Cunningham Wood (ed.), Vol. I, London–New York 1987.
- O'Brien J.J., *George G. Higgins and the Quest for Worker Justice: the Evolution of Catholic Social Thought in America*, Rowman & Littlefield Publishers, Lanham, Maryland 2005.
- O'Brien T.W., *John Courtney Murray in a Cold War Context*, University Press of America, Lanham, Maryland 2004.
- O'Donovan J.L., *Subsidiarity and political authority in theological perspective*, [w:] O. O'Donovan, J.L. O'Donovan (eds.), *Bonds of Imperfection: Christian Politics, Past and Present*, W.B. Eerdmans Publishing, Grand Rapids, Michigan 2004.
- O'Sullivan J., *Papież. Wolność. Kapitalizm*, „Znak”, nr 438, 1991.
- O'Reilly B., *Leo XIII. Seine Zeit, sein Pontificat und seine Erfolge. Nach authentischen Aufzeichnungen mit Gutheissung Sr. Heiligkeit. Festschrift zum fünfzigjährigen Priester-Jubiläum Sr. Heiligkeit. Autorisierte deutsche Ausgabe*, Köln 1887.
- Ockenfels W., *Kleine katholische Soziallehre: eine Einführung – nicht nur für Manager*, Trier 1989.
- Ockenfels W., *Zarys katolickiej nauki społecznej. Wprowadzenie*, b.m. i r.w.
- Okayama K., *Zur Grundlegung christlicher Ethik: Theologische Konzeptionen der Gegenwart im Lichte des Analogie-Problems*, Berlin, New York 1977.
- Oki A.D., Gathje P.R., *Doing Right and Being Good: Catholic and Protestant Readings in Christian Ethics*, Liturgical Press, Collegeville, Minnesota 2005.
- Oko D., ks., *Nie bez metafizyki i św. Tomasza*, „Znak”, nr 527 (4) 1999.
- Olschanski R., *Maske und Person: Zur Wirklichkeit des Darstellens und Verhüllens*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 2001.
- Olszewski H., *Władza i społeczeństwo w nauczaniu Leona XIII*, „Życie i Myśl” nr 5/6, 1991.
- Oorschot J. vom, *Menschen – geschaffen als Gottes Ebenbild*, [w:] *Ein Mensch- was ist das?: zur theologischen Anthropologie*; Bericht von der 13. Studienkonferenz des Arbeitskreises für evangelikale Theologie (AfeT), 14.–17. Sept. 2003 in Bad Blankenburg; Helmut Burkhardt zum 65. Geburtstag gewidmet, R. Hille, H.H. Klement (Hrsg.), R. Brockhaus Verlag & Haan, Rheinl 2004.
- O'Rourke K.D., OP, Boyle P., *Medical Ethics: Sources of Catholic Teachings*, Georgetown University Press, Washington D.C. 1999.
- Orzeszyna J., ks., *Aktualne zagrożenia życia ludzkiego w świetle encykliki Jana Pawła II Evangelium vitae*, [w:] *Człowiek drogą Kościoła. Moralne aspekty nauczania Jana Pawła II*, red. ks. K. Gryz, Wydawnictwo św. Stanisława BM, Kraków 2004.

- Oshana M., *Personal autonomy in society*, Ashgate Publishing Ltd., Aldershot, Burlington 2006.
- Osiński J., *Gadające delfiny*, „Wiedza i Życie”, nr 2/1996.
- Ossowska M., *Normy moralne w obronie godności człowieka*, Warszawa 1969.
- Oswald R., *The Economy and workers' jobs, the living wage and a voice*, [w:] *Catholic Social Teaching and the United States Economy: Working Papers for a Bishops' Pastoral*, J.W. Houck, O.F. Williams (eds.), University Press of America, Washington D.C. 1984.
- Otten H.R., *Der Sinn der Einheit im Recht*, [w:] *Metamorphosen des politischen: Grundfragen politischer Einheitsbildung seit den 20er Jahren*, A. Göbel, D. van Laak, I. Villinger (Hrsg.), Akademie Verlag, Berlin 1995.
- Ozdowski J., *Zagrożenia i perspektywy postępu ekonomicznego w świetle encykliki Redemptor hominis*, [w:] *Redemptor hominis. Tekst i komentarz*, Kraków 1980.
- Pannenberg W., *Analogie und Offenbarung: Eine kritische Untersuchung zur Geschichte des Analogiebegriffs in der Lehre von der Gotteserkenntnis*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 2007.
- Pannenberg W., *Grundfragen systematischer Theologie. Gesammelte Aufsätze*, II, Göttingen 1980.
- Pannenberg W., *Jesus God and Man*, John Knox Press, Philadelphia 1982.
- Panthamackal G., *Fides et ratio: A synopsis and Assessment*, [w:] *Faith and Reason Today: Fides et ratio in a Post-Modern Era*, V. Manimala (ed.), Council for Research in Values and Philosophy, Washington D.C. 2008.
- Parekh B.C., *Jeremy Bentham: Critical Assessments*, Routledge, London–New York 1993.
- Parfit D., *Reasons and Persons*, Oxford University Press, Oxford 1984.
- Parfit D., *Tożsamość nie jest ważna*, [w:] P. Gutowski, T. Szubka (red.), *Filozofia brytyjska u schyłku XX wieku*, TN KUL, Lublin 1998.
- Passerin d'Entrèves A., *Natural Law: An Introduction to Legal Philosophy*, Transaction Publishers, New Brunswick, London 1994.
- Pavia M.-L., *Odkrycie godności osoby ludzkiej we Francji*, [w:] *Godność jako kategoria prawa. (Opracowania i materiały)*, pod red. K. Complaka, Wrocław 2001.
- Penelhum T., *Hume's moral psychology*, [w:] *The Cambridge Companion to Hume*, D. Fate Norton (ed.), Cambridge University Press, Cambridge–New York 1993.
- Pesch H., SJ, *Die Soziale Befähigung der Kirche in protestantischer Beleuchtung*, Berlin 1890.
- Pesch H., SJ, *Lehrbuch der National-ökonomie*, Freiburg im Breisgau, t. I, 4. Auflage 1924.
- Petry S., *Die Entgrenzung JHWHs: Monolatrie, Bilderverbot und Monotheismus im Deuteronomium, in Deuteriojesaja und im Ezechielbuch*, Mohr Siebeck, Tübingen 2007.
- Phillips A., *Essays on Biblical Law*, Continuum International Publishing Group, London–New York 2004.
- Piątkowski W., *Etyczne podstawy gospodarki w świetle encyklik Jana Pawła II*, [w:] *Myśl społeczna Jana Pawła II. Studia i szkice*, pod red. W. Piątkowskiego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa–Łódź 1999.
- Piątkowski W., *Jan Paweł II a Klemens Aleksandryjski. Chrześcijańska idea być, a nie mieć*, [w:] *Myśl społeczna Jana Pawła II. Studia i szkice*, Wydawnictwo Naukowe PWN, pod red. W. Piątkowskiego, Warszawa – Łódź 1999.

- Pichler J.A., *Capitalism and employment: A policy perspective*, [w:] *Catholic Social Teaching and the United States Economy: Working Papers for a Bishops' Pastoral*, J.W. Houck, O.F. Williams (eds.), University Press of America, Washington D.C. 1984.
- Picker E., *Godność człowieka a życie ludzkie. Rozbrat dwóch fundamentalnych wartości jako wyraz narastającej relatywizacji człowieka*, Warszawa 2007.
- Piechowiak M., *Konstytucyjna zasada dobra wspólnego – w poszukiwaniu kontekstu interpretacji*, [w:] *Dobro wspólne. Problemy konstytucyjnoprawne i aksjologiczne*, pod red. W.J. Wołpiuka, Wyd. Wyższej Szkoły Zarządzania i Prawa, Warszawa 2008.
- Piluś H., *Człowiek w filozofii Karola Wojtyły – Jana Pawła II*, Warszawa 2002.
- Piluś H., *Własność i zasady w katolickiej myśli społecznej*, Vizja Press & IT, Warszawa 2008.
- Pinckaers S., OP, *The Pinckaers Reader: Renewing Thomistic Moral Theology*, S. Pinckaers OP, Berkman J., C.S. Titus (eds.), Catholic University of America Press, Washington D.C. 2005.
- Pinckaers S., OP, *The sources of Christian Ethics*, Catholic University of America Press, Washington D.C. 1995.
- Piórkowski D., SJ, *Osoba i wielkoduszność*, <http://www.tezeusz.pl/cms/tz/index.php?id=1224>.
- Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu*. W przekładzie z języków oryginalnych. Wydanie trzecie poprawione, Wydawnictwo Pallottinum, Poznań–Warszawa 1990.
- Pistone M.R., Hoeffner J.J. *Stepping out of the Brain Drain: Applying Catholic Social Teaching in a New era of Migration*, Lexington Books, Lanham, Maryland 2007.
- Piwowarczyk J., *Cel państwa*, „Tygodnik Powszechny” z 1947 r., nr 26.
- Piwowski W., ks., *Wobec nowej ewangelizacji*, Colloquium Salutis, Wrocławskie Studia Teologiczne 25, 1993.
- Piwowski W., ks., *Ewolucja kwestii społecznej od Rerum novarum do Centesimus annus*, „Roczniki Nauk Społecznych”, t. XIX–XX (1991–1992), z. 1.
- Piwowski W., *Zasady społeczne w encyklice Jana Pawła II Laborem exercens*, [w:] *Jan Paweł II: Laborem exercens. Powołany do pracy*, red. J. Krucina, Wrocław 1983.
- Platon, *Państwo*, [w:] *Platona „Państwo” z dodaniem siedmiu ksiąg Praw*, t. I, przełożył oraz wstępem, objaśnieniami i ilustracjami opatrzył W. Witwicki, PWN, Warszawa 1958.
- Poborski M., *Nauka a wiara w świetle encykliki Fides et ratio*, [w:] *Myśl społeczna Jana Pawła II. Studia i szkice*, Wydawnictwo Naukowe PWN, pod red. W. Piątkowskiego.
- Policki K., SDS, *Filozofia człowieka we wczesnej twórczości J. I. M. Bocheńskiego OP*, PWT, Wrocław 2005.
- Political Order and the Plural Structure of Society*, J.W. Skillen, R.M. McCarthy (ed.), Scholars Press, Atlanta, Georgia 1991.
- Pope A., *Essey on man, in four epistles, Epistle II*, [w:] *The Works of Alexander Pope Esq., with Notes and Illustrations, by himself and Others, To which are Added a new Life of the Author, an Estimate of his Poetical Charakter and Writings, and occasional, by William Roscoe Esq.*, New Edition, in Eight Volumes. Vol. IV, London 1847.
- Pope S.J., *Natural law in catholic social teaching*, [w:] *Modern Catholic Social Teaching: Commentaries and Interpretations*, K. R. Himes OFM (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 2005.
- Pope S.J., *Overview of the Ethics of Thomas Aquinas*, [w:] *The Ethics of Aquinas*, S.J. Pope (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 2005.

- Popiel P., *Leon XIII i papieżstwo w objawach zewnętrznych*, Kraków 1910.
- Possenti V., *Katolicka nauka społeczna wobec dziedzictwa Oświecenia*, WAM, Kraków 2000.
- Possenti V., *Religia i życie publiczne. Chrześcijaństwo w dobie ponowoczesnej*, PAX, Warszawa 2005.
- Powszechna encyklopedia filozofii*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 2 (C–D), Lublin 2001.
- Powszechna encyklopedia filozofii*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 6, (Kr–Mc), Lublin 2005.
- Powszechna encyklopedia filozofii*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, t. 7, (Me–Pań), Lublin 2006.
- Przewodnik po etyce*, pod red. B. Singera, Książka i Wiedza, Warszawa 1998.
- Puccetti R., *The life of Person*, [w:] *What is a person?*, M. F. Goodman (ed.), Humana Press, New York 1988.
- Quante M., *Person*, Berlin–New York 2007.
- Rabanus J., *Europa in der Sicht Papst Johannes Pauls II.: eine Herausforderung für die Kirche und die europäische Gesellschaft*, Schöningh–Paderborn 2004.
- Radford R.T., *Cicero: A Study in the Origins of Republican Philosophy*, Rodopi Stockton, Amsterdam–New York 2002.
- Radziszewski I., *Encyklika o studiach filozoficznych (z 4 sierpnia 1879 r.) „Aeterni Patris”*, [w:] *Leon XIII. Żywot i prace. Z ilustracjami*, Warszawa 1902.
- Rahner K., Vorgrimler H., *Mały słownik teologiczny*, PAX, Warszawa 1987.
- Rahner K., *Podstawowy wykład wiary. Wprowadzenie do pojęcia chrześcijaństwa*, PAX, Warszawa 1987.
- Rakoczy S., IHM, *Mixed messages: John Paul II's writings on women*, [w:] *The Vision of John Paul II: Assessing His Thought and Influence*, Liturgical Press, Collegeville, Minnesota 2008.
- Ramet S.P., *Catholicism and Politics in Communist Societies*, Duke University Press, Durham 1990.
- Rapp Ch., Flashar H., *Aristoteles, Rhetorik; Übersetzung und Kommentar*, [w:] *Aristoteles, Werke in deutscher Übersetzung*, hrsg. von H. Flashar, Berlin 2002.
- Ratzinger J., *Czternaście encyklik Jana Pawła II*, „L'Osservatore Romano” 9(256), 2003.
- Ratzinger J., *Demokratyzacja Kościoła?*, [w:] J. Ratzinger, H. Maier, *Demokracja w Kościele. Możliwości i ograniczenia*, Wydawnictwo Salvator, Kraków 2005.
- Ratzinger J., *Prawda, wartości, władza*, Znak, Kraków 1999.
- Ratzinger J., *Wprowadzenie w chrześcijaństwo*, Znak, Kraków 1970.
- Rau Z., *Liberalizm. Zarys myśli politycznej XIX i XX wieku*, Fundacja ALETHEIA, Warszawa 2000.
- Rau Z., *Zapomniana wolność. W poszukiwaniu historycznych podstaw liberalizmu*, Scholar, Warszawa 2008.
- Rausch T.P., SJ, *Catholicism in the Third Millennium*, Liturgical Press, Collegeville, Minnesota 2003.
- Rausch T.P., *Towards a Truly Catholic Church: An Ecclesiology for the Third Millennium*, Liturgical Press, Collegeville, Minnesota 2005.

- Rausch T.P., *Sexual morality and social justice*, [w:] *Contemporary Catholic Theology, a Leader*, M.A. Hayes, L. Gearon (eds.), Continuum International Publishing Group, New York 1999.
- Rauscher A., SJ, *Własność prywatna w służbie człowieka pracującego*, [w:] M. Novak, A. Rauscher SJ, M. Zięba OP, *Chrześcijaństwo, demokracja, kapitalizm*, W Drodze, Poznań 1993.
- Rayman P.M., *Beyond the Bottom Line: the Search for Dignity at Work*, St. Martin's Press, New York 2001.
- Raz J., *Autorytet prawa. Eseje o prawie i moralności*, Wyd. ABC, Warszawa 2000.
- Reassessing the Liberal State: Reading Maritain's Man and the State*, T. Fuller, J. Hittinger (eds.), American Maritain Association, Washington D.C. 2001.
- Redelbach A., *Prawa naturalne – prawa człowieka – wymiar sprawiedliwości. Polacy wobec Europejskiej Konwencji Praw Człowieka*, Toruń 2000.
- Reid Ch.J., *Power over the Body, Equality in the Family: Rights and Domestic Relations in Medieval Canon Law*, W.B. Eerdmans Publishing, Grand Rapids, Michigan 2004.
- Reimers A.J., *The Soul of the Person: a Contemporary Philosophical Psychology*, Catholic University of America Press, Washington D.C. 2006.
- Reisz G., *Der solidarische Staat. Solidaritätsdeutungen in Deutschland und Frankreich und ihre politische Bedeutung Heute*, [w:] H.-J. Grosse Kracht, T. Karcher, F. Hengsbach, Ch. Spiess (Hrsg.), *Das System des Solidarismus: Zur Auseinandersetzung mit dem Werk von Heinrich Pesch SJ*, Berlin–Hamburg–Münster 2007.
- Reiter J., *Menschenwürde als Maßstab*, Aus Politik und Zeitgeschichte (B 23-24/2004). *Religia. Encyklopedia*, PWN, t. 7, Warszawa 2003.
- Rembowski A., *Encyklika o wolności ludzkiej*, z 20 czerwca 1888 r. „Libertas”, [w:] Leon XIII. *Żywot i prace. Z ilustracjami*, Warszawa 1902.
- Reuter H.-R. (Hrsg.), *Ethik der Menschenrechte: Zum Streit um die Universalität einer Idee*, Religion und Aufklärung, Mohr Siebeck, Tübingen 1999.
- Rico H., SJ, *John Paul II and the Legacy of Dignitatis humanae*, Moral traditions series, Georgetown University Press, Washington D.C. 2002.
- Ricoeur P., *Filozofia osoby*, Kraków 1992.
- Riklin A., *Die beste Politische Ordnung nach Thomas von Aquin*, St. Galen 1991.
- Riley M., *Feminist analysis: a missing perspective*, [w:] *John Paul II and moral theology*, C.E. Curran, R.A. McCormick (eds.), Paulist Press, New York 1998.
- Roddey T., *Das Verhältnis der Kirche zu den nichtchristlichen Religionen: die Erklärung „Nostra aetate“ des Zweiten Vatikanischen Konzils und ihre Rezeption durch das kirchliche Lehramt*, t. 45, Paderborner Theologische Studien, Paderborn–München 2005.
- Rodziński A., *Osoba, moralność, kultura*, Lublin 1989.
- Rommen H.A., *Die Staatslehre des Franz Suarez SJ*, Gladbach 1926.
- Ronald R., *Veritatis splendor: Papal Authority and the Sovereignty of Reason*, [w:] *Veritatis splendor: American responses*, M.E. Allshop, J. O'Keefe (eds.), Sheed & Ward, Kansas City 1995.
- Rondin B., *The popes of the Modern Ages: from Pius IX to John Paul II*, Urbaniana University Press, Città del Vaticano, Roma 2004.
- Rorty R., *Human Rights*, [w:] *Truth and Progress, Papers*, Vol. 3, Cambridge 1998.

- Rosenblum N.L., *Civil Society and Government*, Princeton University Press, Princeton 2002.
- Rourke T.R., Chazaretta Rourke R.A., *A Theory of Personalism*, Lexington Books, Lanham, Maryland 2005.
- Rudman S., *Concepts of Person and Christian Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 1997.
- Ruel Foster D., *The implications of fides et ratio for catholic universities*, [w:] *The Two Wings of Catholic Thought: Essays on Fides et ratio*, D. Ruel Foster, J.W. Koterski (eds.), Catholic University of America Press, Washington D.C. 2003.
- Ruggeri A., Spadaro A., *Godność człowieka we włoskim orzecznictwie konstytucyjnym*, [w:] *Godność człowieka jako kategoria prawa. (Opracowania i materiały)*, pod red. K. Complaka, Wrocław 2001.
- Russello G.J., *Subsidiarity as business model*, [w:] *Business and Religion: a Clash of Civilizations?*, N. Capaldi (ed.), M & M Scrivener Press, Salem 2005.
- Sadowski M., *Godność człowieka – aksjologiczna podstawa państwa i prawa*, [w:] *Studia Erasmiana Wratislaviensia – Wrocławskie Studia Erazmjańskie*. Zeszyt Naukowy Studentów, Doktorantów i Pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2007.
- Sadowski M., hasło „Hobhouse”, [w:] *Leksykon myślicieli politycznych i prawnych*, III wydanie uzupełnione i zmienione, pod red. E. Kundery i M. Maciejewskiego, C.H. Beck, Warszawa 2009.
- Sadowski M., *Idea własności w papieskim nauczaniu społecznym – od Leona XIII do Piusa XII*, Przegląd Prawa i Administracji, t. LX, Wyd. UW, Wrocław 2004.
- Sadowski M., *Katolicy konserwatywni wobec Soboru Watykańskiego II*, [w:] *Konserwatyzm. Historia i współczesność*, pod red. S. Stępnia, Wyd. UMCS, Lublin 2003.
- Sadowski M., *Koncepcja własności w nauczaniu społecznym papieża Leona XIII*, Czasopismo Prawno-Historyczne, t. LVI, Zeszyt 2, Poznań 2004.
- Sadowski M., *Państwo w doktrynie papieża Leona XIII*, Kolonia Limited 2002.
- Sadowski M., *Papież Leon XIII (1878–1903) wobec socjalizmu, masonerii i liberalizmu*, Przegląd Prawa i Administracji, t. XLVIII, Wyd. UW, Wrocław 2001.
- Sadowski M., *Praca i płaca w papieskich encyklikach społecznych Leona XIII i Piusa XI*, [w:] Konferencja Polskich Historyków Państwa i Prawa, Szczecin 23–26 września 2004 r., *Podstawy materialne państwa. Zagadnienia prawno-historyczne*, pod. red. D. Bogacza i M. Tkaczuka, Szczecin 2006.
- Sadowski M., *Singer Peter*, [w:] *Leksykon myślicieli politycznych i prawnych*, (współautor), pod red. E. Kundery, M. Maciejewskiego, C.H. Beck, Warszawa 2009.
- Sala G.B., SJ, *Ciągłość i nowość w nauczaniu Evangelium vitae*, [w:] *Jan Paweł II. Evangelium vitae. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń SDS, ks. J. Nagórny, TN KUL, Lublin 1999.
- Salij J. OP, *Szukającym drogi*, http://www.nonpossumus.pl/biblioteka/jacek_salij/szukajacym_drogi/112.php.
- Salij J., OP, *Świadek i świadkowie. Kilka spojrzeń na temat sensu i wartości męczeństwa*, <http://www.opoka.org.pl/biblioteka/T/TD/mecenstwo/swiadkowie.html>.
- Salij J., OP, *Wybierajmy życie!*, W Drodze, Poznań 2002.
- Salsich P.W. Jr., *Toward a property ethic of stewardship: A religious perspective*, [w:] *Property and Values: Alternatives to Public and Private Ownership*, Ch.C. Geisler, Dansker G. (ed.), Island Press, Washington, D.C. 2000.

- Santelli A.J., Sikkenga J., *The Free Person and the Free Economy: a Personalist View of Market Economics*, Lexington Books, Lanham, Maryland 2002.
- Sarda y Salvany F., *Liberalizm jest grzechem*, Poznań 1995.
- Schall J.V., SJ, *The Uniqueness of the Political Philosophy of Thomas Aquinas*, *From Perspectives in Political Science*, 26 (Spring, 1997).
- Schall J.V., *Jacques Maritain: The Philosopher in Society*, Lanham, Maryland 1998.
- Schambeck H., *O prawach podstawowych człowieka w austriackim prawie konstytucyjnym*, [w:] *Godność człowieka jako kategoria prawa. (Opracowania i materiały)*, pod red. K. Complaka, Wrocław 2001.
- Scheffler T., hasło „Cathrein”, [w:] *Leksykon myślicieli politycznych i prawnych*, III wydanie uzupełnione i zmienione, pod red. E. Kundery i M. Maciejewskiego, Warszawa 2009.
- Scheller M., *Der Formalismus in der Ethik und die materiale Wertethik (Gesammelte Werke, Bd. 2*, Bern–München 1971.
- Schenk R., *Perplexus suppositio quodam. Notizen zu einem vergessenen Schlüsselsbegriff*, [w:] *Recherches de Théologie Ancienne et Médiévale*, Bd. 57, Löwen 1990.
- Schindler D.L., *Authentic Theology of Integral Human Liberation*, [w:] *John Paul II and moral theology*, C.E. Curran, R. A. McCormick (eds.), Paulist Press, New York 1998.
- Schindler D.L., *Estetyka chrystologiczna a Evangelium vitae*, [w:] *Jan Paweł II. Evangelium vitae. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń SDS, ks. J. Nagórny, TN KUL, Lublin 1999.
- Schlapkohl C., *Persona est Naturae rationabilis Individua Substantia: Boethius und die Debatte über den Personbegriff*, Marburger Theologische Studien, N.G. Elwert, Marburg 1999.
- Schlegel Ch., *Der Mensch als Gottes Ebenbild- die Imago Dei bei Ebeling, Jüngel und Dannenberger*, GRIN Verlag, Mainz 2007.
- Schlossberger E., *Moral Responsibility and Persons*, Temple University Press, Philadelphia 1992.
- Schlossmann S., *Persona und Prosopon im Recht und im christlichen Dogma*, Kiel–Leipzig 1906.
- Schockenhoff E., *Pro Speziesargument: Zum moralischen und ontologischen Status des Embryos*, [w:] *Der moralische Status menschlicher Embryonen: Pro und contra Spezies-, Kontinuums-, identitäts- und Potentialitätsargument*, G. Damschen, D. Schoenecker, Hrsg, Walter de Gruyter, Berlin–New York 2003.
- Schockenhoff E., *Dient die Politik dem Glueck des Menschen? Zum Verhaeltnis von geistlicher und weltlicher Gewalt bei Thomas von Aquin*, [w:] *Church as Politeia: The Political Self-understanding of Christianity*, *Proceedings of a Becket Institute Conference at the University of Oxford, 28 September –1 October 2000*, Ch. Stumpf, H. Zaborowski (eds.), Becket Institute, New York–Berlin 2004.
- Schockenhoff E., *Natural Law & Human dignity: Universal Ethics in an Historical World*, Catholic University of America Press, Washington D.C. 2003.
- Schockenhoff E., *Naturrecht und Menschenwürde. Universale Ethik in einer geschichtlichen Welt*, Mainz 1996.
- Scholz S.J., *Political solidarity*, Pennsylvania State University Press, University Park 2008.
- Schooyans M., *Aborcja a polityka*, Wyd. KUL, Lublin 1991.

- Schröter J., *Die Frage nach dem historischem Jesus und der Charakter historischer Erkenntnis*, [w:] *The Sayings Source Q and the Historical Jesus*, A. Lindemann (ed.), Peeters, Louvain 2001.
- Schuck M.J., *That They Be One: the Social Teaching of the Papal Encyclicals, 1740–1989*, Georgetown University Press, Washington D.C. 1991.
- Schulin E., *Die französische Revolution*, C.H. Beck, München 2004.
- Schumacher M.M., *Women in Christ: Toward a New Feminism*, W.B. Eerdmans Publishing, Grand Rapids, Michigan 2004.
- Schürmann R., *Broken Hegemonies*, Indiana University Press, Bloomington 2003.
- Schwaiger G., *Papsttum und Päpste im 20. Jahrhundert: von Leo XIII. zu Johannes Paul II*, C.H. Beck, München 1999.
- Schwalm M.B., *La société et l'Etat*, Paris 1937.
- Sciaccia F., *Identita in John Locke. Dall' ontologia formale alla teoria politica*, [w:] *La filosofia politica di Locke*, a cura di G.M. Chiodi, R. Gatti, Perugia 2005.
- Scola A., kard., *The nuptial mystery*, Grand Rapids, Michigan 2005.
- Scola A., kard., Marengo G., Prades López J., *Osoba ludzka. Antropologia teologiczna*, Pallotinum, Poznań 2005.
- Scruton R., *Przewodnik po filozofii dla inteligentnych*, przeł. S. Sowa, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2002.
- Searle Bates M., *Religious Liberty: An Inquiry*, Harper, New York 1947.
- Sedgwick A., *The Ralliement in French Politics, 1890–1898*, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts 1965.
- Sedgwick P.H., *The Market Economy and Christian Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 1999.
- Seidler G.L., *Mysl polityczna starożytności*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1961.
- Seifert J., *Dimensionen und Quellen der Menschenwürde*, [w:] *Menschenleben – Menschenwürde: Interdisziplinäres Symposium zur Bioethik*, W. Schweidler, H.A. Neumann, E. Brysch (Hrsg.), Berlin–Hamburg–Münster 2003.
- Seifert J., *The Philosophical Diseases of Medicine and Their Cure: Philosophy and Ethics of Medicine*, Philosophy and Ethics, of Medicine, Vol. 1, Foundations, Springer, New York 2004.
- Seneca L. A., *Listy moralne do Lucyliusza*, Wydawnictwo Alfa, Warszawa 1998.
- Sepczyńska D., *Katolicyzm a liberalizm. Szkic z filozofii społecznej*, Nomos, Kraków 2008.
- Serna Bermúdez P., *Hiszpański Trybunał Konstytucyjny a godność osoby ludzkiej*, [w:] *Godność człowieka jako kategoria prawa*. (Opracowania i materiały), pod red. K. Complaka, Wrocław 2001.
- Shannon T.A., *Rerum novarum*, [w:] *Modern Catholic Social Teaching: Commentaries and Interpretations*, K.R. Himes O.F.M. (ed.), Georgetown University Press, Washington D.C. 2005.
- Shaw R.B., *Papal Primacy in the Third Millennium*, Our Sunday Visitor Publishing, Huntington, Indiana 2000.
- Shea M. P., *Znajdując bratnią duszę w postmodernistycznej kulturze*, „W drodze” 12 (364), 2003.

- Sicker M., *Reading Genesis Politically: An Introduction to Mosaic Political Philosophy*, Greenwood Publishing Group, London 2002.
- Sigmund P. E., *Maritain on politics*, [w:] D.W. Hudson, M.J. Mancini (eds.), *Understanding Maritain: Philosopher and Friend*, Mercer University Press, Macon 1987.
- Simon Y.R., *Filozofia rządu demokratycznego*, Wydawnictwo Arka, Kraków 1993.
- Simon Y.R., *Ogólna teoria władzy*, Arcana, Kraków 1998.
- Singer P., *Etyka praktyczna*, Książka i Wiedza, Warszawa 2003.
- Singer P., *O życiu i śmierci. Upadek etyki tradycyjnej*, PIW, Warszawa 1997.
- Singer P., *Wyzwolenie zwierząt*, PIW, Warszawa 2004.
- Sirico R.A. ks., *Papież. Wolność. Kapitalizm*, „Znak”, nr 438, 1991.
- Sirico R.A. ks., *Religia, wolaść, przedsiębiorczość (eseje wybrane)*, Warszawa 2005.
- Sittiphan E., *Human Rights: Concepts and Perspectives*, Concept Pub. Co., New Delhi 2002.
- Skinder Q., *Visions of Politics: Renaissance Virtues*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2002.
- Skorowski H., SDB, *Problematyka praw człowieka*, Warszawa 2005.
- Skrzypek M., *Filozofia i teologia pokoju Jana Pawła II*, [w:] *Filozofia i myśl społeczna Jana Pawła II*, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2003.
- Słownik historii doktryn politycznych i prawnych*, t. 2, D–H, red. nauk. M. Jaskólski, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1999.
- Słownik katolickiej nauki społecznej*, www.pl/kns/słownik_godność_człowieka.html.
- Słownik społeczny*, pod red. B. Szlachty, WAM, Kraków 2004.
- Smedt E.J. De, *Religious liberty*, [w:] *Change in Official Catholic Moral Teaching*, Ch.E. Curran (ed.), Paulist Press, New York 2003.
- Smith A., *Badania nad naturą i przyczynami bogactwa narodów*, t. 1–2, Warszawa 1954.
- Smith J.E., *Humanae vitae, a Generation Later*, Catholic Univ. of America Press, Washington D.C. 1991.
- Smith J.E., *Natural law and personalism in Veritatis splendor*, [w:] *Veritatis splendor: American responses*, M.E. Allshop & J. J. O’Keefe (eds.), Sheed & Ward, Kansas City 1995.
- Sobański R., *Prawa człowieka a ekologia*, [w:] *Prawa człowieka w państwie ekologicznym*, red. R. Sobański, Wyd. Akademii Teologii Katolickiej, Warszawa 1998.
- Sokolowski R., *Phenomenology of the Human Person*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2008.
- Soler I., *Kościół katolicki w nowej sytuacji politycznej w Hiszpanii*, [w:] *Religia – tożsamość – Europa*, red. i oprac. P. Mazurkiewicz, S. Sowiński, Ossolineum, Wrocław 2005.
- Solidarity and the Common Good: Essays on the Ethical Foundations of Management*, S.A. Cortright (ed.), Carolina Academic Press, Durham North Carolina 2001.
- Sollod R.N., Monte Ch.F., Wilson J.P., *Beneath the Mask: An Introduction to Theories of Personality*, New York 2008.
- Song R., *Christianity and Liberal Society*, Oxford University Press, Oxford New York 2006.
- Sorge B., SJ, *Wykłady z katolickiej nauki społecznej. Od Ewangelii do cywilizacji miłości*, WAM, Kraków 2001.
- Soto Kloss E., *Starotestamentowe podstawy godności człowieka*, [w:] *Godność człowieka jako kategoria prawa. (Opracowania i materiały)*, pod red. K. Complaka, Wrocław 2001.

- Spaemann R., *Christianity and Modern Philosophy*, [w:] *One hundred years of philosophy*, Vol. 36, B.J. Stanley OP (ed.), Catholic University of America Press, Washington D.C. 2001.
- Spaemann R., *Die zwei Grundbegriffe der Moral*, [w:] R. Spaemann, *Zur Kritik der politischen Utopie. Zehn Kapitel politischer Philosophie*, Klett-Cotta, Stuttgart 1977.
- Spaemann R., *Ende der Modernität*, [w:] *Moderne oder Postmoderne? Zur Signatur des gegenwärtigen Zeitalters*, P. Kosłowski, R. Loew, R. Spaemann, Weinheim 1986.
- Spaemann R., *Granice. O etycznym wymiarze działania*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2006.
- Spaemann R., *Moralische Grundbegriffe*, München 1982.
- Spaemann R., *Obrona człowieka przed nieograniczonymi żądaniami*, [w:] *Wokół encykliki Veritatis splendor*, Częstochowa 1994.
- Spaemann R., *Osoby. O różnicy między czymś a kimś*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2001.
- Spaemann R., *Przedmowa*, [w:] E. Picker, *Godność człowieka a życie ludzkie. Rozbrat dwóch fundamentalnych wartości jako wyraz narastającej relatywizacji człowieka*, Warszawa 2007.
- Spaemann R., *Über den Begriff einer Natur des Menschen*, [w:] *Das Natürliche und das Vernünftige. Essays zur Anthropologie* (1985–87), München–Zürich 1987.
- Spaemann R., *Wirklichkeit als Anthropomorphismus*, [w:] *Grundvollzüge der Person. Dimensionen des Menschenseins bei Robert Spaemann*, H.G. Nissing (Hrsg.), München 2008.
- Spahn M., *Leo XIII*, München 1905.
- Sparr A., *To Promote, Defend, and Redeem. The Catholic Literary Revival and the Cultural Transformation of American Catholicism 1920–1960*, Westport, Connecticut 1990.
- Śpiewak P., *Dobro wspólne a liberalizm*, „Przegląd Polityczny” 19/20, 1993.
- Śpiewak P., *W stronę wspólnego dobra*, Fundacja Aletheia, Warszawa 1998.
- Spinello R.A., M. Bottis, *A Defense of Intellectual Property Rights*, Edward Elgar Publishing, Cheltenham UK, Northampton, Massachusetts 2009.
- Spitzer R.J., *Covenant Love: Interpersonal Person, Family and Work in the social Theory of John Paul II*, [w:] *Prophecy and Diplomacy: the Moral Doctrine of John Paul II: a Jesuit Symposium*, J.J. Conley SJ; J.W. Koterski SJ (eds.), Fordham University Press, New York 1999.
- Spychalski G., *Problematyka pokoju w świetle nauki społecznej Jana Pawła II*, [w:] *Mysł społeczna Jana Pawła II. Studia i szkice*, pod red. W. Piątkowskiego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa–Łódź 1999.
- Staatslexikon, Vierter Band, *Naturschutz und Landschaftspflege-Sozialhilfe*, Herder, Freiburg 1988.
- Stawowski Z., *Rozum ufający prawdzie*, „Znak” 527 (4), 1999.
- Stetson B., *Human Dignity and Contemporary Liberalism*, Praeger Publishers, London 1998.
- Stevenson L., Haberman D.L., *Dziesięć koncepcji natury ludzkiej*, Ossolineum, Wrocław 2001.
- Stewart C., *The sanctity of life in law: comparisons between Jewish, Catholic, Islamic, and common law approaches*, [w:] *Law and religion: God, the state and the common law*, P. Radan, D. Meyerson, R.F. Croucher (eds.), Routledge, New York–London 2005.
- Stiltner B., *Religion and the Common Good: Catholic Contributions to Building Community in a Liberal Society*, Rowman & Littlefield, Lanham, Maryland 1999.
- Stindl E., *100 Worte Soziallehre. Gemeinsamkeiten und Gegensätze zwischen Liberalismus, Sozialismus und christlicher Soziallehre*, Würzburg 1962.

- Stjernø S., *Solidarity in Europe: The History of an Idea*, Cambridge University Press, Cambridge–New York 2005.
- Storge M., *That the World May Believe: the Development of Papal Social Thought on Aboriginal Rights*, Editions Paulines, Sherbrooke 1992.
- Strasser M., *The Image of Man*, [w:] *Legal Philosophy: General Aspects. (Concepts, Rights and Doctrine)*. Proceedings of the 19th World Congress of the International Association for Philosophy of Law and Social Philosophy (IVR), New York, June 24–30, 1999, M. Troper (ed.), Annalisa Verza, Franz Steiner Verlag, Stuttgart 2002.
- Stravinskias P.M.J., *Salvation outside the church?*, Our Sunday Visitor, Huntington, Indiana 2002.
- Strawson P., *Osoby*, [w:] *Fragmenty filozofii analitycznej*. Filozofia podmiotu, Aletheia, Warszawa 2001.
- Stróżewski W., Św. Tomasz z Akwinu w encyklice *Fides et ratio*, „Znak” 527(4), 1999.
- Strzeszewski Cz., *Ewolucja katolickiej nauki społecznej*, Warszawa 1979.
- Strzeszewski Cz., *Hierarchia dobra wspólnego, a naturalna hierarchia społeczności*, Roczniki Filozoficzne KUL, 14 (1966), z. 2.
- Strzeszewski Cz., *Katolicka nauka społeczna*, Wyd. KUL, Lublin 1994.
- Strzeszewski Cz., *Praca ludzka: zagadnienie społeczno-moralne*, TN KUL, Lublin 1978.
- Strzeszewski Cz., *Rozwój chrześcijańskiej myśli społecznej w niepodległej Polsce*, [w:] *idem* (red.), *Historia katolicyzmu społecznego w Polsce. 1932–1939*, Warszawa 1981.
- Strzeszewski Cz., *Własność. Zagadnienie społeczno-moralne*, Ośrodek Dokumentacji i Studiów Społecznych, Warszawa 1981.
- Styczeń T., SDS, *Objawienie zakłada doświadczenie ... Odpowiedzialność pracowników służby zdrowia i obywateli za życie nienarodzonego: sprzeciw sumienia czy protest obywatelski*, [w:] *Jan Paweł II. Evangelium vitae. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń SDS, ks. J. Nagórny, TN KUL, Lublin 1999.
- Styczeń T., SDS, *Osobowa godność podmiotu pracy źródłem jej sensu i wartości*, [w:] *Ewangelia pracy. Encyklika Jana Pawła II „Laborem exercens” wraz z komentarzem*, pod red. ks. J. Chmiela i ks. S. Ryłki, Kraków 1983.
- Styczeń T., SDS, *Zarys etyki*, cz. 1: *Metafizyka*, Lublin 1974.
- Sun J.K.C., *Are All Human Beings Persons?*, [w:] *The Moral Status of Person, Perspectives on Bioethics*, G.K. Becker (ed.), Rodopi, Amsterdam–New York 2000.
- Sutor B., *Etyka polityczna. Ujęcie całościowe na gruncie chrześcijańskiej nauki społecznej*, Kontrast, Warszawa 1994.
- Szczech T., *Państwo i prawo w doktrynie św. Augustyna, Marcina Lutra i Jana Kalwina*, Wyd. UŁ, Łódź 2006.
- Szewczyk K., *Bioetyka kulturowa jako rozległa doktryna moralna*, [w:] *Narodziny i śmierć. Bioetyka kulturowa wobec stanów granicznych życia ludzkiego*, pod red. M. Gałuszki, K. Szewczyka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa–Łódź 2002.
- Szlachta B., *Katolicyzm-liberalizm: obszary dialogu i konfliktu*, [w:] *Wokół katolickiej myśli politycznej*, WAM, Kraków 2008.
- Szostek A. MIC, *Filozofia życia w Ewangelii życia*, [w:] *Jan Paweł II. Evangelium vitae. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń SDS, ks. J. Nagórny, TN KUL, Lublin 1999.
- Szostek A., MIC, *Encyklika o rozeznawaniu duchów, czy są one z Boga*, [w:] *Wokół encykliki Veritatis splendor*, Częstochowa 1994.

- Szostek MIC A., *Wolność jako samostanowienie. Karola Wojtyły koncepcja wolności*, [w:] *Wolność we współczesnej kulturze. Materiały V Światowego Kongresu Filozofii chrześcijańskiej*. KUL, Lublin 20–25 sierpnia 1996, Lublin 1997.
- Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Znak, Kraków 2002.
- Szubka T., *O stanie filozofii współczesnej i perspektywach metafizyki*, „Znak”, nr 527 (4), 1999.
- Szymański A., *Zagadnienia społeczne*, Warszawa 1938.
- Szyszkowska M., *Europejska filozofia prawa*, C.H. Beck, Warszawa 1995.
- Ślęczka P. SDS, *Spór wokół encykliki Evangelium vitae*, „Ethos”, nr 61–62, 2003.
- Ślipko T., SJ, ks., *Kara śmierci z teologicznego i filozoficznego punktu widzenia*, WAM, Kraków 2000.
- Środa M., *Idea godności w kulturze i etyce*, Aletheia, Warszawa 1993.
- Świderkówna A., *Biblia a człowiek współczesny*, Znak, Kraków 2005.
- Świerczek A., ks., *Wiara i moralność w życiu rodziny. Refleksja na kanwie encykliki Veritatis splendor*, [w:] *Człowiek drogą Kościoła. Moralne aspekty nauczania Jana Pawła II*, red. ks. K. Gryz, Wydawnictwo św. Stanisława BM, Kraków 2004.
- Świeżawski S., *Dzieje europejskiej filozofii klasycznej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa–Wrocław 2000.
- Świeżawski S., *Słowo wstępne do wydania drugiego*, [w:] Św. Tomasz z Akwinu, *Traktat o człowieku*, Kęty 1998.
- Świeżawski S., *Święty Tomasz na nowo odczytany*, Znak, Kraków 1983.
- Talmon J.L., *O demokracji totalitarnej*, „Znak”, nr 443 (4), 1992.
- Tamney J.B., *The Resilience of Christianity in the Modern World*, State Univ. of New York Press, Albany 1992.
- Tanzi V., Chu Ke-young, Gupta S. (eds.), *Economic Policy & Equity*, International Monetary Fund, Washington D.C. 1999.
- Tarcow N., A „NonLockean” *Locke and the Charakter of Liberalism*, [w:] D. MacLean, C. Mills (eds.), *Liberalism Reconsidered*, Rowman & Allanheld, Totowa New York 1983.
- Tarnowski K., *Fides et ratio – pluralizm rozumu i nierozumu*, „Znak”, nr 527 (4), 1999.
- Taylor Ch., *Pojęcie osoby*, [w:] *Filozofia podmiotu*, wybrała i wstępem opatrzyła J. Górnicka-Kalinowska, Aletheia, Warszawa 2001.
- Taylor Ch., *Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001.
- Teichert D., *Personen und Identitäten*, Walter de Gruyter, Berlin–New York 2000.
- TePas K.M., *Image of perfection in Veritatis splendor*, [w:] *Veritatis splendor: American Responses*, M.E. Allshop & J.J. O’Keefe (eds.), Sheed & Ward, Kansas City 1995.
- The Philosophy of Law. An Encyclopedia*, Vol. II. K–Z, Ch.B. Grey (ed.), New York–London 1999.
- Three in One: Essays on Democratic Capitalism, 1976–2000*, M. Novak, E.W. Younkins (eds.), Rowman & Littlefield Publishers, Lanham, Maryland 2001.
- Tinder G., *Liberty: Rethinking an Imperiled Ideal*, W.B. Eerdmans Publishing, Grand Rapids, Michigan 2007.
- Tischleder P., *Die Staatslehre Leos XIII*, M. Gladbach 1925.

- Tocqueville A. de, *O demokracji w Ameryce*, t. II, Znak, Kraków 1996.
- Toennies F., *Gemeinschaft und Gesellschaft*, Stuttgart 1887.
- Tokarczyk R., *Historia filozofii prawa*, Zakamycze 2000.
- Tokarczyk R., *Prawa narodzin, życia i śmierci. Podstawy biojurysprudencki*, Zakamycze 2006.
- Tomasz z Akwinu św., *O substancjach czystych*, [w:] Św. Tomasz z Akwinu. *Dzieła wybrane*, w tłumaczeniu i pracowaniu Jacka Salija, Poznań 1984.
- Tomasz z Akwinu św., *O władzy. De regno*, w tłumaczeniu J. Salija, OP, Poznań 1984.
- Tomasz z Akwinu św., *Summa contra gentiles. Prawda wiary chrześcijańskiej w dyskusji z poganami, innowiercami i błędzycami*, t. II, W drodze, Poznań 2007.
- Tomasz z Akwinu św., *Summa Theologiae*, New York 1963, t. 28.
- Tomasz z Akwinu św., *Traktat o człowieku. Summa teologii*, 1,75-89, Kęty 1998.
- Tomasz z Akwinu św., *Wykład Listu do Rzymian. Super Epistolam S. Pauli Apostoli ad Romanos*, w tłumaczeniu i opracowaniu J. Salija OP, Poznań 1987.
- Tooley M., *Abortion and Infanticide*, Clarendon Press, Oxford 1983.
- Torre J.M. de, *The Mysterious Value of Human Person*, [w:] Jacques Maritain and the many ways of knowing, D.A. Ollivant, (ed.), American Maritain Association, Distributed by the Catholic University of America Press, Washington D.C. 2002.
- Torre M.D., *Freedom in the Modern World: Jacques Maritain, Yves R. Simon, Mortimer J. Adler*, University of Notre Dame Press, Mishawaka, Indiana 1990.
- Torrel J.-P., OP, *Święty Tomasz z Akwinu. Mistrz duchowy*, W Drodze, Poznań–Warszawa 2003.
- Toynbee A., Ikeda D., *Wybierz życie. Dialog o ludzkiej przyszłości*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999.
- Traer R., *Faith in Human Rights: Support in Religious Traditions for a Global Struggle*, Georgetown University Press, Washington D.C. 1991.
- Treanor B., *Quius ergo Amo cum Deum Meum Amo?*, [w:] J.P. Manoussakis (ed.), *After God: Richard Kearney and the Religious Turn in Continental Philosophy*, Fordham Univ. Press, New York 2006.
- Trigilio J. Jr., *Thomistic Renaissance – The Natural Moral Law: The Reawakening of Scholasticism in Catholic Teaching as Evidenced by Pope John Paul II in Veritatis Splendor*, Dissertation. Com, Boca Raton, Florida 2004.
- Tully J., *Ethical pluralism and classical liberalism*, [w:] *The Many and the One: Religious and Secular Perspectives on Ethical Pluralism in the Modern World*, R. Madsen, T.B. Strong, Princeton University Press, Princeton–New York 2003.
- Turowski J., *Człowiek a społeczeństwo*, Zeszyty Naukowe KUL, t. 1, nr 2, 1958.
- Twiss T., *The Law of Nations. Considered as Independent Political Communities. On the Right and Duties of Nations in Time of Peace*, London MDCCCLXI.
- Ulrich-Eschemann K., *Vom Geborenwerden des Menschen: Theologische und Philosophische Erkundungen*, Berlin–Hamburg–Münster 2000.
- Uniobong Udoidem S., *Authority and the Common Good in Social and Political Philosophy*, University Press of America, Lanham, Maryland 1988.
- Unterman A., *Żydz. Wiara i życie*, Wyd. Łódzkie, Łódź 1989.
- Urban J., *Czterdziestolecie encykliki „Rerum novarum”*, „Przegląd Powszechny”, 1931, t. 190.
- Utilitarismus in der Bioethik: Seine Voraussetzungen und Folgen am Beispiel der Anschauungen von Peter Singer*, W. Bołoz, G. Hoever (Hrsg.), Berlin–Hamburg–Münster 2002.

- Utz A.F., *Die geistesgeschichtlichen Grundlagen des Subsidiaritätsprinzip*, [w:] *Das Subsidiaritätsprinzip*, Kerle, Heidelberg 1953.
- Utz A.F., *Grundsätze der Sozialpolitik, Solidarität und Subsidiarität in der Altersversicherung*, Seewald, Stuttgart 1969.
- Utz A.F., *Soziaethik. Die Prinzipien der Gesellschaftslehre*, Bd. I, Heidelberg 1964.
- Verdross A., *Abendländische Rechtsphilosophie. Ihre Grundlagen und Hauptprobleme in geschichtlicher Schau*, Vien 1963.
- Verpaalen A.P., *Der Begriff des Gemeinwohls bei Thomas von Aquin. Ein Beitrag zum Problem des Personalismus*, Heidelberg 1954.
- Vitelli C., *Katolicy wobec niesprawiedliwego prawa*, „Ethos”, nr 61–62, 2003.
- Wagner-Westerhausen K., *Die Statusfrage in der Bioethik*, Berlin–Hamburg–Münster 2008.
- Waleszczuk Z., ks., *Biskup Wilhelm von Ketteler obrońca wolności Kościoła*, „Znaki Naszych Czasów”, nr 8/9, listopad–luty, 2003/2004.
- Waleszczuk Z., ks., *Kościół ostoją wolności. Wolność w nauczaniu społecznym biskupa Wilhelma Emmanuela von Kettelera*, PWT, Wrocław 2004.
- Waleszczuk Z., ks., *System solidaryzmu Heinricha Pescha*, Perspectiva, Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne, Rok VI, 2007, nr 1 (10).
- Walters L., *Research and experimentation. A response to Kevin Wildes's essay*, [w:] *Choosing Life: a Dialogue on Evangelium vitae*, K.W. Wildes, A.C. Mitchel (eds.), Georgetown University Press, Washington D.C. 1997.
- Waters B., *The Family in Christian Social and Political Thought*, Oxford University Press, Oxford–New York 2007.
- Walters H., Gaine S., Arthur J., *Earthen Vessels: the Thomistic Tradition in Education*, Gracewing Publishing, Leominster 1999.
- Watkins M., McInerney R., *Jacques Maritain and the Rapprochement of Liberalism and Communitarianism*, [w:] K.L. Grasso, G.V. Bradley, R.P. Hunt (eds.), *Catholicism, Liberalism, and Communitarianism: The Catholic Intellectual Tradition and the Moral Foundations of Democracy*, Rowman & Littlefield, Lanham, Maryland 1995.
- Wegenast K., *Wie die Bibel verstehen? Zu neuen Versuchen der Bibelauslegung in Wissenschaft und Praxis*, Der Evangelische Erzieher 45, 1983.
- Weigel G., *Catholicism and Democracy*, [w:] *A Free Society Reader: Principles for the New Millennium*, M. Novak (ed.), W. Brailsford, C. Heesters, Lexington Books, Lanham, Maryland 2000.
- Weigel G., *Centesimus annus: The Architecture of Freedom*, [w:] *A Free Society Reader: Principles for the New Millennium*, M. Novak (ed.), W. Brailsford, C. Heesters, Lexington Books, Lanham, Maryland 2000.
- Weigel G., *Evangelium vitae on capital punishment: A Response to John Langan*, [w:] *Choosing Life: a Dialogue on Evangelium vitae*, K.W. Wildes, A.C. Mitchell (eds.), Georgetown University Press, Washington D.C. 1997.
- Weigel G., *Groźba nowego wspaniałego świata*, [w:] *Przewodnik po encyklikach. Myśląc z Janem Pawłem II*. Komentarze Maciej Zięba OP, rozmawiał Paweł Kozacki OP, W Drodze, Poznań 2003.
- Weigel G., *Ostateczna rewolucja. Kościół sprzeciwu, a upadek komunizmu*, Poznań 1995.

- Weigel G., *The New Things*, [w:] *A New Worldly Order: John Paul II and Human Freedom*, G. Weigel (ed.), Ethics and Public Policy Center, Washington D.C. 1992.
- Weigel G., *Prologue: The New New Things*, [w:] *A New Worldly Order: John Paul II and Human Freedom*, Weigel G. (ed.), Ethics and Public Policy Center, Washington D.C. 1992.
- Weigel G., *Roman Catholicism in the Age of John Paul II*, [w:] *The Desecularization of the World: Resurgent Religion and World Politics*, P.L. Berger (ed.), W.B. Eerdmans Publishing, Grand Rapids, Michigan 1999.
- Weigel G., *Soul of the World: Notes on the Future of Public Catholicism*, Ethics and Public Policy Center, W.B. Eerdmans, Grand Rapids, Michigan, Leominster 1996.
- Weigel G., *Świadek nadziei. Biografia papieża Jana Pawła II*, Znak, Kraków 2000.
- Weigel G., *Wielbłądy i igły, talenty i skarb: katolicyzm amerykański i etyka kapitalizmu*, [w:] *Etyka kapitalizmu*, pod red. P.L. Bergera, Signum, Kraków 1994.
- Weiler R., *Wiederkehr des Naturrechts und Neuevangelisierung*, [w:] *Die Wiederkehr des Naturrechts und die Neuevangelisierung Europas*, hrsg. von R. Weiler, Verlag für Geschichte und Politik, Wien 2005.
- Welty E., *Das Gemeinwohl als Rechtsgrundklage*, [w:] *Naturordnung in Gesellschaft, Staat, Wirtschaft*, Hrsg. J. Hoefner, Innsbruck 1961.
- Welty E., *Gemeinschaft und Einzelmensch. Eine Sozialmetaphysische Untersuchung. Bearbeitet nach den Grundsätzen des Hl. Thomas von Aquin*, Salzburg–Leipzig 1935.
- Werle B., *Ethik im Kontext von Kultur: Das kulturethische Gedankengut Johannes Mesners und dessen Beitrag für ein Gespräch mit christlich-theologischer Ethik in Afrika*, Berlin–Hamburg–Münster 2002.
- Whitmore T.D., *Immunity or Empowerment?: John Courtney Murray and the Question on Religious Liberty*, [w:] *John Courtney Murray & the Growth of Tradition*, J.L. Hooper SJ, T.D. Whitmore (eds.), Sheed & Ward, Kansas City 1996.
- Wiggins D., *Sameness and Substance*, Blackwell, Oxford 1980.
- Wilber Ch.K., *Teaching economics while keeping the faith*, [w:] *Teaching as an Act of Faith: Theory and Practice in Church-Related Higher Education*, A.C. Migliazzo (ed.), Fordham University Press, New York 2002.
- Wildes K.W., SJ, *In the service of life: Evangelium vitae and the medical research*, [w:] *Choosing Life: a Dialogue on Evangelium vitae*, K.W. Wildes, A.C. Mitchel (eds.), Georgetown University Press, Washington D.C. 1997.
- Wildstein B., *Profile wieku*, Politeja, Warszawa 2000.
- Wilkins J., Sowle Cahill L., *Understanding Veritatis splendor: the Encyclical Letter of Pope John Paul II on the Church's Moral Teaching*, Society for Promoting Christian Knowledge, London 1994.
- Williams O.F., *Business, Religion, & Spirituality: a New Synthesis*, University of Notre Dame Press, Notre Dame, Ind. 2003.
- Williams T.D., *Who is My Neighbor?: Personalism and the Foundations of Human Rights*, Catholic University of America Press, Washington D.C. 2005.
- Wintrop N., *Liberal Democratic Theory and Its Critics*, Taylor & Francis, London 1983.
- Wistuba H., *Zagadnienia kultury w encyklice Jana Pawła II Centesimus annus*, Colloquium Salutis, Wrocławskie Studia Teologiczne 25, 1993.

- Witte J. Jr., *God's Joust, God's Justice: Law and Religion in the Western Tradition*, W.B. Eerdmans Pub., Grand Rapids, Michigan 2006.
- Witte J., Alexander F.S., *The Teachings of Modern Roman Catholicism on Law, Politics, and Human Nature*, Columbia University Press, New York 2007.
- Włudyka T., *Ekonomiczne prawa człowieka – mit czy rzeczywistość*, [w:] *Studia z filozofii prawa*, pod red. J. Stelmacha, Kraków 2001.
- Wogaman J.P., *Christian Ethics: a Historical Introduction*, Westminster Knox Press, Louisville 1993.
- Wojtyła K., *Człowiek jest osobą*, [w:] *idem, Osoba i czyn oraz inne studia antropologiczne*, TN KUL, Lublin 2000.
- Wojtyła K., *Miłość i odpowiedzialność*, [w:] *Człowiek i moralność*, t. 1, red. T. Styczeń, J.W. Gałkowski, A. Rodziński, A. Szostek, TN KUL, Lublin 1982.
- Wojtyła K., *O kierowniczej lub służebnej roli rozumu w etyce. Na tle poglądów Tomasza z Akwinu, Hume'a i Kanta*, „Roczniki Filozoficzne” t. VI, 1958, z. 2.
- Wojtyła K., *Osoba: podmiot i wspólnota*, „Roczniki Filozoficzne” t. XXIV, 1976, z. 2.
- Wojtyła K., *Rodzina jako „communio personarum”*, „Ateneum Kapłańskie” 66, 1984.
- Wojtyła K., kard., *U podstaw odnowy. Studium o realizacji Vaticanum II*, Wydawnictwo UNUM, Kraków 2003.
- Woleński J., *Fides, ratio i ratio recta*, „Znak” nr 527 (4), 1999.
- Wolicki M., *Koncepcja wolności a postawa wobec życia*, [w:] *Wolność we współczesnej kulturze. Materiały V Światowego Kongresu Filozofii chrześcijańskiej*. KUL, Lublin 20–25 sierpnia 1996, Lublin 1997.
- Wolter A.B., *John Dunst Scotus (B. CA. 1265; D. 1308)*, [w:] *Individuation in Scholasticism: The Later Middle Ages and the Counter-reformation (1150–1650)*, J. J. E. Gracia (ed.), SUNY Press, New York 1994.
- Woods T.E. Jr., *Kościół a wolny rynek*, Fijor Publishing, Warszawa 2007.
- Woroniecki J. OP, *Katolicyzm tomizmu*, Lublin 1924.
- Wouk H., *To jest mój Bóg. Judaizm: wiara, prawo, etyka*, Alfa-Wero, Warszawa 2002.
- Wójtowicz A., *Osoba i transcendencja. Karola Wojtyły antropologia wiary i Kościoła*, Wyd. UW, Wrocław 1993.
- Wren J.T., *Inventing Leadership. The Challenge of Democracy*, Edward Elgar, Cheltenham, Maryland 2007.
- Wróbel J., ks., SCJ, *Sumienie a prawda*, [w:] *Veritatis splendor. Przesłanie moralne Kościoła*. Materiały z sympozjum. KUL, 6–7 grudnia 1993 r., red. ks. B. Jurczyk, Lublin 1994.
- Wronka J., *Human rights and social policy in the 21st century: a history of the idea of human rights and comparison of the United Nations Universal Declaration of Human Rights with United States federal and state constitutions*, University Press of America, Lanham, Maryland 1998.
- Wrzeszcz M., *Paweł VI. Szkice do portretu wielkiego papieża*, PAX, Warszawa 1988.
- S. Wyszyński, *Ludzkie czy Boże*, „Ład Boży” 1/1945.
- Young R., *Implikacje determinizmu*, [w:] *Przewodnik po etyce*, pod red. P. Singera, Książka i Wiedza, Warszawa 2000.

- Zabielski J., ks., *Bez miłosierdzia nie ma sprawiedliwości*, rozmowa z ks. Józefem Zabielskim, [w:] *Przewodnik po encyklikach. Myśląc z Janem Pawłem II*. Komentarze Maciej Zięba OP, W Drodze, Poznań 2003.
- Zaborowski H., *Goetliche und menschliche Freiheit*, [w:] *Grundvollzuge der Person. Dimensionen die Menschenseins bei Robert Spaemann*, H.G. Nissing (Hrsg.), München 2008.
- Zdaniewicz W., *Państwo a Kościół*, „Ateneum Kałańskie”, t. 76, 1971.
- Zięba M., OP, *Krzyk w obronie ubogich tego świata*, [w:] *Przewodnik po encyklikach. Myśląc z Janem Pawłem II*. Komentarze Maciej Zięba OP, rozmawiał Paweł Kozacki OP, W Drodze, Poznań 2003.
- Zięba M., OP, *Papieże i kapitalizm. Od Rerum novarum do Centesimus annus*, Znak, Kraków 1998.
- Ziegle A., *Das Verhältnis vom Kirche und Staat in Amerika*, [w:] *Religion, Kirche und Staat in Geschichte und Gegenwart*, Bd. 3, München 1969.
- Zieliński Z., *Papiestwo i papieże dwóch ostatnich wieków*, PAX, Warszawa 1999.
- Zieliński Z., *Papiestwo i papieże dwóch ostatnich wieków. 1775–1978*, PAX, Warszawa 1983.
- Zirfas J., Jörissen B., *Phänomenologien der Identität: Human-, sozial- und kulturwissenschaftliche Analysen*, VS, Verlag für Sozialwissenschaften, Wiesbaden 2007.
- Zsifkovits V., *Demokratie braucht Werte*, LIT Verlag, Berlin–Hamburg–Münster 1998.
- Zugger Ch. L., *The forgotten: Catholics of the Soviet empire from Lenin through Stalin*, Syracuse University Press, Syracuse, New York 2001.
- Zundel M., *L'homme passe l'homme*, Le Caire Editions du Lein, 1944.
- Żurowski M., ks., *Problem władzy i powierzania urzędów w Kościele katolickim*, Kraków 1985.
- Zwierlein E., *Gezeugt nich Gemacht. Personen zwischen Wert und Würde. Die Einspruche Robert Spaemanns*, [w:] *Grundvollzuge der Person. Dimensionen die Menschenseins bei Robert Spaemann*, H.G. Nissing (Hrsg.), München 2008.
- Zwoliński A., ks., *Etyka bogacenia*, WAM, Kraków 2002.
- Życiński J., abp, *Fides et ratio – apel o solidarność umysłów*, „Znak” nr 10 (521), 1998.